

บทที่ 5 ผลการศึกษา

5.1 การประมาณโดยใช้ Stochastic Frontier

5.1.1 ผลการประมาณโดยใช้ stochastic Frontier

จากรูปแบบสมการการผลิตแบบ Cobb - Douglas stochastic frontier (ดังสมการที่ 3.25) ซึ่งเป็นสมการตั้งต้นในการประมาณค่าหาความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมเมื่อนำมาประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรในสมการการผลิตดังกล่าวด้วยวิธี Maximum Likelihood Estimates(MLE) โดยใช้โปรแกรม Limdep version 7.0 จะได้ผลของการประมาณดังแสดงในตารางที่ 5.1 นอกจากนี้ได้ทำการพิจารณาเลือกรูปแบบสมการที่มีความเหมาะสมสำหรับใช้ในการศึกษาครั้งนี้ โดยได้ทำการประมาณสมการพรมแดนการผลิตในรูปแบบอื่นๆ เพื่อใช้ในการเปรียบเทียบด้วย ซึ่งได้แก่รูปแบบสมการพรมแดนการผลิตแบบ translog กรณีที่ไม่มีข้อจำกัดใดๆ ซึ่งก็คือแบบจำลอง translog(1) และรูปแบบสมการพรมแดนการผลิตแบบ translog กรณีที่ได้ข้อจำกัดที่ว่าปัจจัยการผลิตแต่ละตัวสามารถแยกออกจากกันได้ แต่ว่าปัจจัยการผลิตแต่ละตัวไม่สามารถแยกออกจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีได้ โดยกำหนดให้ค่าสัมประสิทธิ์ที่อยู่หน้าทอมที่แสดงความมีปฏิสัมพันธ์(interaction terms) ระหว่างปัจจัยการผลิตแต่ละตัวมีค่าเป็นศูนย์ ซึ่งก็คือแบบจำลอง translog (2)

ในการเปรียบเทียบรูปแบบสมการพรมแดนการผลิตทั้ง 3 รูปแบบนี้ได้ใช้ค่า Likelihood - Ratio statistic test (LR test) ในการทดสอบ สำหรับค่า Log likelihood function ของแต่ละแบบจำลองที่ใช้ในการคำนวณค่า LR test ได้จากการประมาณแบบจำลองด้วยวิธี MLE ในโปรแกรม Limdep version 7.0 ซึ่งแสดงในแถวสุดท้ายของตารางที่ 5.1 โดยในการคำนวณค่า LR test นั้นได้คำนวณโดยใช้สมการที่ (3.26) และค่าวิกฤติของ LR test นั้นได้จากการเปิดตาราง Chi - square ณ ระดับองศาแห่งความเป็นอิสระเท่ากับจำนวนของข้อจำกัด (restrictions) ที่ใส่ในแต่ละแบบจำลอง ณ ระดับนัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ซึ่งได้แสดงในตารางที่ 5.2

ตารางที่ 5.1 ผลการประมาณสมการพหุคูณแบบการสุ่มที่มีลักษณะ Stochastic โดยวิธี Maximum Likelihood Estimates (MLE)

ตัวแปร	สัมประสิทธิ์	Cobb-Douglas	Translog(1)	Translog (2)
ค่าคงที่	a_0	13.9191* (21.674)	-14.3062 (-1.136)	11.3957* 7.383
$\ln A_{it}$	a_A	0.0612 (1.154)	4.5386* (2.604)	0.4633* 3.947
$\ln L_{it}$	a_L	-0.0225 (-0.528)	8.4575* (6.570)	0.1482** 2.071
$\ln C_{it}$	a_C	0.3764* (7.052)	-3.4358** (-2.169)	0.0985 1.575
$\ln IR_{it}$	a_{IR}	0.0529 (1.919)	-3.1957* (-4.399)	-0.0921** -2.153
T	a_T	0.0071 (1.103)	0.8908* (4.218)	0.2050** 2.057
T^2	a_{TT}		-0.3565 (-0.295)	-0.0005 -0.052
$(\ln A_{it})^2$	a_{AA}		-0.1675 (-1.427)	
$(\ln A_{it})(\ln L_{it})$	a_{AL}		-0.2309** (-2.106)	
$(\ln A_{it})(\ln C_{it})$	a_{AC}		0.0630 (0.414)	
$(\ln A_{it})(\ln IR_{it})$	a_{AIR}		0.2243** (2.470)	
$(\ln L_{it})^2$	a_{LL}		-0.2107* (-6.624)	
$(\ln L_{it})(\ln C_{it})$	a_{LC}		0.0607 (0.754)	
$(\ln L_{it})(\ln IR_{it})$	a_{LIR}		-0.1680* (-3.185)	

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

$(\ln C_{it})^2$	a_C		-0.0013 (-0.017)	
$(\ln C_{it})(\ln IR_{it})$	a_{CIR}		0.1860* (3.073)	
$(\ln IR_{it})^2$	a_{IRIR}		-0.0628** (-2.150)	
$(\ln A_{it})T$	a_{AT}		-0.0689* (-4.106)	-0.0319* (-3.835)
$(\ln L_{it})T$	a_{LT}		-0.0045 (-0.465)	-0.0136** (-2.563)
$(\ln C_{it})T$	a_{CT}		0.0089 (-0.471)	0.0139 (1.620)
$(\ln IR_{it})T$	a_{IRT}		-0.0038 (-0.580)	0.0116* (3.603)
Lambda : $\lambda = \frac{\sigma_u}{\sigma_v}$		2.7179 (4.779)	1.2310 (2.103)	2.5880 (4.101)
Sigma : $\sigma = (\sigma_v^2 + \sigma_u^2)^{1/2}$		0.6843 (16.810)	0.4286 (7.264)	0.6452 (14.083)
Sigma-squared (v) : σ_v^2		0.05583	0.06452	0.05408
Sigma-squared (u) : σ_u^2		0.41240	0.09778	0.36222
Log likelihood function		-190.7353	-85.10470	-175.1852

ที่มา : จากการคำนวณโดยใช้โปรแกรม Limdep version 7.0

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บได้ค่าสัมประสิทธิ์ คือระดับค่าวิกฤติของ t-statistic ของค่าสัมประสิทธิ์ตัวนั้นๆ

*,** หมายถึงความมีนัยสำคัญ ณ ระดับ $\alpha = 0.01$ และ 0.05 ตามลำดับ

ตารางที่ 5.2 การทดสอบสมมติฐานของสมการพรมแดนการผลิตที่มีลักษณะ Stochastic โดยใช้ค่า

Likelihood – Ratio Statistic Test (LR Test)

สมมติฐานหลัก (Null Hypothesis : H_0)	Log likelihood Function	LR Test	ค่าวิกฤติของ χ^2 ที่ $\alpha = 0.05$	การตัดสินใจ
Translog (1)	-85.10470			
Cobb-Douglas $H_0 : a_{jk} = a_{jT} = a_{TT} = 0 ; j,k=A,L,C,IR$	-190.7353	211.261	25.0 (d.f.=15)	ปฏิเสธ H_0
Translog (2) $H_0 : a_{jk} = 0 ; j,k=A,L,C,IR$	-175.1852	180.161	18.3 (d.f.=10)	ปฏิเสธ H_0

ที่มา : จากการคำนวณ

จากรูปแบบของสมการพรมแดนการผลิตทั้ง 3 รูปแบบนี้ สามารถแบ่งการทดสอบได้เป็น 2 การทดสอบ ดังนี้

1. การทดสอบระหว่างรูปแบบสมการพรมแดนการผลิตแบบ translog(1) กับ Cobb-Douglas โดยมีสมมติฐานหลัก(null hypothesis) คือกำหนดให้ค่าสัมประสิทธิ์ของเทอมที่แสดงความมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างปัจจัยการผลิตกับปัจจัยการผลิต, ค่าสัมประสิทธิ์ของเทอมที่แสดงความมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างปัจจัยการผลิตกับเวลา และค่าสัมประสิทธิ์ของเทอมที่แสดงความมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างเวลากับเวลามีค่าเท่ากับศูนย์ ($H_0 : a_{j,k} = a_{j,T} = a_{T,T} = 0 ; j,k = A,L,C,IR$) จากการคำนวณพบว่าค่า LR test มีค่าเท่ากับ 211.2612 และเมื่อมาเปรียบเทียบกับค่าวิกฤติที่ได้จากการเปิดตาราง Chi-square ที่องศาแห่งความเป็นอิสระเท่ากับ 15 และที่ระดับนัยสำคัญที่ $\alpha = 0.05$ พบว่าค่า LR test มีค่ามากกว่าค่าวิกฤติดังกล่าว ดังนั้นจึงไม่สามารถยอมรับสมมติฐานหลักได้ ซึ่งก็หมายความว่ารูปแบบสมการพรมแดนการผลิตแบบ translog(1) กรณีไม่มีข้อจำกัดมีความเหมาะสมที่จะใช้ในการวิเคราะห์สำหรับการศึกษาคั้งนี้มากกว่าสมการพรมแดนการผลิตแบบ Cobb – Douglas

2. การทดสอบระหว่างรูปแบบสมการพรมแดนการผลิตแบบ translog (1) กับ translog (2) โดยมีสมมติฐานหลัก(null hypothesis) คือกำหนดให้ค่าสัมประสิทธิ์ของเทอมที่แสดงความมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างปัจจัยการผลิตแต่ละชนิดมีค่าเท่ากับศูนย์ ($H_0 : a_{j,k} = 0 ; j,k = A,L,C,IR$) จากการคำนวณพบว่าค่า LR test มีค่าเท่ากับ 180.161 และเมื่อมาเปรียบเทียบกับค่าวิกฤติที่ได้จากการเปิดตาราง Chi-square ที่องศาแห่งความเป็นอิสระเท่ากับ 10 และที่ระดับนัยสำคัญที่ $\alpha = 0.05$

พบว่าค่า LR test มีค่ามากกว่าค่าวิกฤติดังกล่าว ดังนั้นจึงไม่สามารถยอมรับสมมติฐานหลักได้ ซึ่งก็หมายความว่าสัมประสิทธิ์ของเทอมที่แสดงความมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างปัจจัยการผลิตมีอย่างน้อยหนึ่งค่าที่ไม่เท่ากับศูนย์ นั่นก็คือสมการพรมแดนการผลิตแบบ translog(1) มีความเหมาะสมที่จะใช้ในการวิเคราะห์สำหรับการศึกษารุ่นนี้มากกว่าสมการพรมแดนการผลิตแบบ translog(2)

นอกจากนี้ยังได้ทำการทดสอบการเลือกรูปแบบสมการพรมแดนการผลิตด้วยวิธีการทดสอบด้วยค่าสถิติ Wald test อีกวิธีหนึ่งเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง โดยการทดสอบนี้จะทำการใส่ข้อจำกัด(restrictions) ของรูปแบบสมการนั้นๆ ลงในขั้นตอนการประมาณเส้นพรมแดนการผลิต(frontier) ด้วยวิธี Maximum Likelihood Estimate ในโปรแกรม Limdep version 7.0 ดังแสดงในคำสั่งที่ 1x ของภาคผนวก ข จากผลการทดสอบพบว่าผลที่ได้มีความสอดคล้องกันกับการทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่า LR test ซึ่งผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ Wald test ได้แสดงในตารางที่ 1x ของภาคผนวก ข

จากผลการทดสอบสมมติฐานข้างต้นแสดงให้เห็นว่าแบบจำลองที่เหมาะสมสำหรับใช้ในการศึกษารุ่นนี้ได้แก่แบบจำลองสมการพรมแดนการผลิตแบบ translog กรณีไม่มีข้อจำกัด ซึ่งก็คือรูปแบบสมการพรมแดนการผลิตแบบ translog(1) ในตารางที่ 5.1 นั่นเอง

ผลการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยการผลิตต่างๆ ด้วยวิธี Maximum Likelihood Estimates ของสมการพรมแดนการผลิตแบบ translog แบบไม่มีข้อจำกัด พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยพื้นที่เพาะปลูก, ปัจจัยแรงงานภาคการเกษตรและตัวแปรเวลา มีเครื่องหมายเป็นบวก และยอมรับได้ที่ระดับนัยสำคัญของค่า t- statistic ณ ระดับ $\alpha = 0.01$ ในขณะที่ค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยสินเชื่อเพื่อการเกษตรและเนื้อที่ชลประทานมีเครื่องหมายเป็นลบ และมีระดับนัยสำคัญของค่า t- statistic ที่ระดับ $\alpha = 0.05$ และ $\alpha = 0.01$ ตามลำดับ สำหรับค่าสัมประสิทธิ์ของเทอมที่แสดงความมีปฏิสัมพันธ์กันนั้น พบว่าสามารถยอมรับได้ที่ระดับนัยสำคัญที่ $\alpha = 0.01$ และ $\alpha = 0.05$ อย่างละ 3 ตัว อย่างไรก็ตามเครื่องหมายหน้าค่าสัมประสิทธิ์นี้ยังไม่สามารถสรุปทิศทางการเปลี่ยนแปลงของปริมาณผลผลิตที่จะได้รับเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงปริมาณการใช้ปัจจัยการผลิตแต่ละชนิดได้ เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์ดังกล่าวไม่ใช่ค่าความยืดหยุ่นของผลผลิตต่อปัจจัยการผลิตเหมือนกับรูปแบบสมการการผลิตแบบ Cobb-Douglas นอกจากการเปลี่ยนแปลงการใช้ปัจจัยการผลิตแต่ละชนิดจะทำให้ปริมาณผลผลิตที่ได้รับเปลี่ยนแปลงโดยตรงแล้วยังมีผลกระทบทางอ้อมทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการใช้ปัจจัยการผลิตชนิดอื่นๆ ที่จะส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของปริมาณผลผลิตที่ได้รับด้วย ซึ่งผลกระทบดังกล่าวได้แสดงในรูปของเทอมปฏิสัมพันธ์กันของปัจจัยการผลิตชนิดนั้นกับปัจจัยการผลิตชนิดอื่นๆ ดังนั้นเครื่องหมายหน้าค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยการผลิตต่างๆ นั้นจึงไม่สามารถอธิบายถึงระดับการใช้ปัจจัยนั้นๆ ว่ามีการใช้ที่มากเกินไปจนจุดที่เหมาะสมหรือไม่

(over utilization) อย่างไรก็ตามการที่จะพิจารณาขนาดและทิศทางของการเปลี่ยนแปลงของผลผลิตที่ได้จากการเปลี่ยนแปลงปริมาณการใช้ปัจจัยการผลิตสามารถทำได้ด้วยการคำนวณหาค่าความยืดหยุ่นของผลผลิตต่อปัจจัยการผลิตแต่ละชนิด สำหรับเทอมที่มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างปัจจัยการผลิตกับเวลานั้นเป็นการชี้ให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงปริมาณผลผลิตนอกจากจะขึ้นอยู่กับ การเปลี่ยนแปลงของปัจจัยการผลิตแล้วยังขึ้นอยู่กับ การเปลี่ยนแปลงของเวลาด้วย

จากผลการประมาณแบบจำลองพรมแดนการผลิตแบบ translog(1) กรณีไม่มีข้อจำกัดใดๆ ที่ได้จากการประมาณด้วยวิธี Maximum Likelihood Estimates ดังแสดงในตารางที่ 5.1 สามารถเขียนให้อยู่ในรูปสมการเส้นพรมแดนการผลิตของแต่ละจังหวัดในภาคใต้ในช่วงปี 2520-2542 ซึ่งเป็นเส้นที่แสดงถึงระดับของผลผลิตที่เป็นไปได้สูงสุด(potential output) หรือเป็นระดับผลผลิตที่ได้รับเมื่อแต่ละจังหวัดได้ทำการผลิต ณ ระดับที่มีประสิทธิภาพการผลิตสูงสุดจากการใช้ปัจจัยการผลิตด้านพื้นที่เพาะปลูก(A), แรงงานภาคการเกษตร(L), สินเชื่อเพื่อการเกษตร(C) และเนื้อที่ชลประทาน(IR) ของแต่ละปีดังนี้

$$\begin{aligned} \ln \hat{Y}_{it} = & -14.3062 + 4.5386 \ln A_{it} + 8.4575 \ln L_{it} - 3.4358 \ln C_{it} - 3.1957 \ln IR_{it} \\ & + 0.8908T - 0.0004T^2 - 0.1675(\ln A_{it})^2 - 0.2309 \ln A_{it} \ln L_{it} \\ & + 0.0630 \ln A_{it} \ln C_{it} + 0.2243 \ln A_{it} \ln IR_{it} - 0.2107(\ln L_{it})^2 \\ & + 0.0607 \ln L_{it} \ln C_{it} - 0.1680 \ln L_{it} \ln IR_{it} - 0.0013(\ln C_{it})^2 \\ & + 0.1860 \ln C_{it} \ln IR_{it} - 0.0628(\ln IR_{it})^2 - 0.0689(\ln A_{it})T \\ & - 0.0045(\ln L_{it})T + 0.0089(\ln C_{it})T - 0.0038(\ln IR_{it})T \end{aligned} \quad (5.1)$$

5.1.2 ความยืดหยุ่นของผลผลิตภาคการเกษตรต่อปัจจัยการผลิต

ความยืดหยุ่นของผลผลิตการเกษตรต่อปัจจัยการผลิตแต่ละชนิดสามารถใช้ในการพิจารณาขนาดและทิศทางของการเปลี่ยนแปลงของผลผลิตเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงปริมาณการใช้ปัจจัยการผลิตแต่ละชนิด และใช้เป็นตัวถ่วงน้ำหนักในการคำนวณหาสมการอัตราความเจริญเติบโตของผลผลิตแต่ละชนิดได้ ซึ่งการคำนวณหาความยืดหยุ่นของผลผลิตภาคการเกษตรต่อปัจจัยการผลิตแต่ละชนิด สามารถหาได้จากสมการพรมแดนการผลิตที่แสดงในสมการที่ 5.1 ดังนี้

- ค่าความยืดหยุ่นของผลผลิตภาคการเกษตรต่อพื้นที่เพาะปลูกทางการเกษตร ($\eta_{A_{it}}$)

$$\begin{aligned} \eta_{A_{it}} = \frac{\partial \ln \hat{Y}_{it}}{\partial \ln A_{it}} = & 4.5386 - 0.3350 \ln A_{it} - 0.2309 \ln L_{it} + 0.0630 \ln C_{it} \\ & + 0.2243 \ln IR_{it} - 0.0689T \end{aligned}$$

- ค่าความยืดหยุ่นของผลผลิตภาคการเกษตรต่อแรงงานภาคการเกษตร (η_{L_u})

$$\eta_{L_u} = \frac{\partial \ln \hat{Y}_u}{\partial \ln L_u} = 8.4575 - 0.2309 \ln A_u - 0.4214 \ln L_u + 0.0607 \ln C_u \\ - 0.1680 \ln IR_u - 0.0045T$$

- ค่าความยืดหยุ่นของผลผลิตภาคการเกษตรต่อสินเชื่อเพื่อการเกษตร (η_{C_u})

$$\eta_{C_u} = \frac{\partial \ln \hat{Y}_u}{\partial \ln C_u} = -3.4358 + 0.0630 \ln A_u + 0.0607 \ln L_u - 0.0026 \ln C_u \\ + 0.1860 \ln IR_u + 0.0089T$$

- ค่าความยืดหยุ่นของผลผลิตภาคการเกษตรต่อเนื้อที่ชลประทาน (η_{IR_u})

$$\eta_{IR_u} = \frac{\partial \ln \hat{Y}_u}{\partial \ln IR_u} = -3.1957 + 0.2243 \ln A_u - 0.1680 \ln L_u + 0.1860 \ln C_u \\ - 0.1256 \ln IR_u - 0.0038T$$

ผลการคำนวณค่าความยืดหยุ่นของผลผลิตภาคการเกษตรต่อปัจจัยการผลิตแต่ละชนิดในช่วงปี 2520-2542 ของแต่ละเขตเกษตรเศรษฐกิจในภาคใต้ แสดงในตารางที่ 1ง ของภาคผนวก ง เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของความยืดหยุ่นในแต่ละเขตเกษตรเศรษฐกิจในช่วง 23 ปี ที่ผ่านมา พบว่าค่าความยืดหยุ่นของผลผลิตภาคการเกษตรต่อพื้นที่เพาะปลูกทางการเกษตรจะมีค่าเป็นลบในเขตเดียวเท่านั้น คือเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 21 ส่วนค่าความยืดหยุ่นของผลผลิตภาคการเกษตรต่อแรงงานภาคการเกษตรและต่อพื้นที่ชลประทาน โดยมากจะมีค่าเป็นลบยกเว้นเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 23 เขตเดียวที่มีค่าความยืดหยุ่นเป็นบวก สำหรับค่าความยืดหยุ่นของผลผลิตภาคการเกษตรต่อสินเชื่อเพื่อการเกษตรจะมีค่าเป็นลบในเขตเดียวเท่านั้นคือเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 23 และเมื่อพิจารณาค่าความยืดหยุ่นรวมของปัจจัยการผลิตทั้ง 4 ชนิด พบว่าโดยเฉลี่ยในช่วงปี 2520-2542 เขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 21 และ 22 มีค่าเป็นลบ ในขณะที่เขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 23 และ 24 มีค่าเป็นบวก แสดงในตารางที่ 5.3

เมื่อพิจารณาค่าความยืดหยุ่นของผลผลิตภาคการเกษตรต่อปัจจัยการผลิตในปี 2542 พบว่าค่าความยืดหยุ่นของผลผลิตภาคการเกษตรต่อพื้นที่เพาะปลูกในทุกเขตเกษตรเศรษฐกิจมีค่าติดลบทั้งหมด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ -0.4762 ซึ่งเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 21 มีค่าความยืดหยุ่นของพื้นที่เพาะปลูกติดลบมากที่สุด คือมีค่าเท่ากับร้อยละ -0.799 รองลงมาคือเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 24, 22 และ 23 มีค่าติดลบร้อยละ -0.4135, -0.3694 และ -0.3227 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า ในขบวนการ

ผลิตของภาคการเกษตรในทุกเขตเกษตรเศรษฐกิจมีการใช้พื้นที่เพาะปลูกทางการเกษตรเกินระดับที่เหมาะสม(Over utilization) ซึ่งถ้าหากยังคงมีการขยายพื้นที่เพาะปลูกทางการเกษตรต่อไป จะส่งผลกระทบต่อปริมาณผลผลิตเปลี่ยนแปลงลดน้อยลง โดยปริมาณผลผลิตจะลดลงเล็กน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับค่าความยืดหยุ่นของผลผลิตการเกษตรต่อพื้นที่เพาะปลูกทางการเกษตรในแต่ละเขตเกษตรเศรษฐกิจ

ตารางที่ 5.3 แสดงค่าความยืดหยุ่นเฉลี่ยของผลผลิตต่อปัจจัยการผลิตในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 21-24 ของภาคใต้ ในช่วงปี พ.ศ. 2520-2542

เขต	พื้นที่เพาะปลูก	แรงงานภาคการเกษตร	สินเชื่อเพื่อการเกษตร	พื้นที่ชลประทาน	รวม
เขตที่ 21	-0.0757	-0.5377	0.1908	-0.0018	-0.4245
เขตที่ 22	0.2618	-0.7849	0.5369	-0.0169	-0.0031
เขตที่ 23	0.3066	0.3178	-0.0083	0.1720	0.7881
เขตที่ 24	0.2794	-0.3946	0.3324	-0.0336	0.1836
เฉลี่ย	0.1930	-0.3499	0.2629	0.0299	0.1360

ที่มา : จากการคำนวณ

หมายเหตุ เขตที่ 21 ประกอบด้วยจังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี และระนอง

เขตที่ 22 ประกอบด้วยจังหวัดนครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา และสตูล

เขตที่ 23 ประกอบด้วยจังหวัดพังงา ภูเก็ต กระบี่ และตรัง

เขตที่ 24 ประกอบด้วยจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส

ส่วนค่าความยืดหยุ่นของผลผลิตภาคการเกษตรต่อแรงงานภาคการเกษตรโดยเฉลี่ยของทั้ง 4 เขตเกษตรเศรษฐกิจมีค่าเป็นลบ คือร้อยละ -0.4943 แต่เมื่อแยกพิจารณาในแต่ละเขตแล้วพบว่าเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 23 เป็นเขตเดียวที่มีค่าความยืดหยุ่นเป็นบวก คือร้อยละ 0.2355 นอกนั้นมีค่าความยืดหยุ่นติดลบ โดยเขตเกษตรเศรษฐกิจที่มีค่าความยืดหยุ่นติดลบมากที่สุดคือ เขตที่ 22 มีค่าเท่ากับ -0.8219 รองลงมาคือ เขตที่ 21 และ 24 มีค่าเท่ากับร้อยละ -0.7694 และ -0.6215 ตามลำดับ นั่นก็แสดงว่าในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 21, 22 และ 24 มีการใช้แรงงานภาคการเกษตรเกินระดับที่เหมาะสม ซึ่งถ้ายังคงมีการเพิ่มแรงงานภาคการเกษตรเข้าไปในขบวนการการผลิตอีกจะทำให้ปริมาณผลผลิตมีการเปลี่ยนแปลงลดลง แต่ในขณะเดียวกันในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 23 สามารถเพิ่มปริมาณแรงงานภาคการเกษตรในขบวนการผลิตได้ ซึ่งจะทำให้ปริมาณผลผลิตที่ได้เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นด้วย

สำหรับค่าความยืดหยุ่นของผลผลิตภาคการเกษตรต่อสินเชื่อเพื่อการเกษตรพบว่าในทุกเขตเกษตรเศรษฐกิจมีค่าเป็นบวก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 0.4790 ซึ่งเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 22 มีความยืดหยุ่นสูงสุดคือร้อยละ 0.6987 รองลงมาคือเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 24, 21 และ 23 โดยมีค่าเท่ากับร้อยละ 0.5699, 0.4450 และ 0.2025 ตามลำดับ ซึ่งหมายความว่าหากมีการเพิ่มปริมาณปัจจัยสินเชื่อเพื่อการเกษตรมากขึ้นก็จะส่งผลทำให้ปริมาณผลผลิตที่จะได้รับเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นด้วย ในขณะที่ค่าความยืดหยุ่นของผลผลิตภาคการเกษตรต่อเนื้อที่ชลประทานของทั้ง 4 เขตเกษตรเศรษฐกิจโดยเฉลี่ยก็มีค่าเป็นบวกเช่นเดียวกัน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 0.1698 แต่เมื่อพิจารณาในแต่ละเขตแล้ว พบว่าเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 24 มีค่าความยืดหยุ่นคิดลบเพียงเขตเดียว คือร้อยละ -0.0054 หมายความว่าในเขตที่ 24 มีเนื้อที่ชลประทานเกินกว่าระดับที่เหมาะสมในการผลิตทางการเกษตร ดังนั้นถ้ามีการเพิ่มเนื้อที่ชลประทานก็จะทำให้ผลผลิตที่ได้รับมีปริมาณที่ลดน้อยลง ส่วนเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 21, 22 และ 23 ยังสามารถเพิ่มเนื้อที่ชลประทานเข้าไปได้ ซึ่งก็จะทำให้ปริมาณผลผลิตที่ได้รับเปลี่ยนแปลงเพิ่มสูงขึ้นกว่าเดิม โดยเขตเกษตรเศรษฐกิจที่มีค่าความยืดหยุ่นของเนื้อที่ชลประทานสูงสุดคือเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 23 มีค่าเท่ากับร้อยละ 0.3472 รองลงมาคือเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 21 และ 22 มีค่าเท่ากับร้อยละ 0.1972 และ 0.1404 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าความยืดหยุ่นของปัจจัยการผลิตรวมทั้ง 4 ชนิดในปี 2542 พบว่ามีเพียงเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 23 เท่านั้นที่มีค่าความยืดหยุ่นรวมเป็นบวกคือ ร้อยละ 0.4624 ซึ่งนั้นก็หมายความว่าหากมีการใช้ปัจจัยการผลิตแต่ละชนิดเพิ่มขึ้นร้อยละหนึ่งแล้วก็จะทำให้ปริมาณผลผลิตที่ได้รับมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มมากขึ้นด้วย ส่วนเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 21, 22 และ 24 มีค่าความยืดหยุ่นรวมคิดลบ ซึ่งก็เป็นการชี้ให้เห็นว่าถ้าเขตดังกล่าวยังคงมีการใช้ปัจจัยการผลิตแต่ละชนิดเพิ่มขึ้นร้อยละหนึ่งแล้ว ก็จะทำให้ปริมาณผลผลิตที่ได้รับมีการเปลี่ยนแปลงลดน้อยลง โดยเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 21 จะมีการเปลี่ยนแปลงของผลผลิตลดลงมากที่สุด คือเปลี่ยนแปลงลดลงร้อยละ -0.9261 รองลงมาคือเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 24 และ 22 ลดลงเท่ากับร้อยละ -0.4706 และ -0.3523 ตามลำดับ แสดงในตารางที่ 5.4

จากผลการคำนวณ ค่าความยืดหยุ่นของปัจจัยการผลิตทั้ง 4 ชนิดในปี 2542 สามารถนำมาเป็นแนวนโยบายที่จะทำให้ปริมาณผลผลิตภาคการเกษตรเพิ่มขึ้นสูงสุดจากการเปลี่ยนแปลงปริมาณการใช้ปัจจัยการผลิตในแต่ละเขตเกษตรเศรษฐกิจได้ โดยในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 21 และ 22 จะต้องทำการลดการใช้ปัจจัยพื้นที่เพาะปลูกและแรงงานภาคการเกษตรลงขณะเดียวกันก็ควรเพิ่มปริมาณการใช้ปัจจัยสินเชื่อเพื่อการเกษตรและพื้นที่ชลประทานมากขึ้นซึ่งถ้าทำเช่นนี้จะส่งผลทำให้ปริมาณผลผลิตภาคการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 21 และ 22 เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นเท่ากับร้อยละ 0.6422 และ 0.8391 ตามลำดับ ส่วนเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 23 ควรจะมีการลดการใช้ปัจจัย

พื้นที่เพาะปลูกและทำการเพิ่มการใช้ปัจจัยแรงงานภาคการเกษตร สิ้นเชื้อเพื่อการเกษตรและเนื้อที่ชลประทานให้สูงขึ้น ซึ่งจะทำให้ปริมาณผลผลิตภาคการเกษตรเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นเท่ากับร้อยละ 0.7852 และสำหรับเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 24 ควรทำการลดการใช้ปัจจัยพื้นที่เพาะปลูก แรงงานภาคการเกษตรและพื้นที่ชลประทานลง ขณะเดียวกันก็ทำการเพิ่มการใช้ปัจจัยด้านสิ้นเชื้อเพื่อการเกษตรให้สูงขึ้น ซึ่งวิธีนี้จะทำให้ปริมาณผลผลิตภาคการเกษตรเพิ่มสูงขึ้นร้อยละ 0.5699 (คำนวณการเปลี่ยนแปลงปริมาณผลผลิตภาคการเกษตรที่เพิ่มขึ้นจากค่าความยืดหยุ่นของปัจจัยการผลิตที่มีการใช้เพิ่มขึ้นจากตารางที่ 5.4)

ตารางที่ 5.4 แสดงค่าความยืดหยุ่นของผลผลิตต่อปัจจัยการผลิต ในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 21-24 ของภาคใต้ ในปี พ.ศ. 2542

เขต	พื้นที่เพาะปลูก	แรงงานภาคการเกษตร	สิ้นเชื้อเพื่อการเกษตร	พื้นที่ชลประทาน	รวม
เขตที่21	-0.7990	-0.7694	0.4450	0.1972	-0.9261
เขตที่22	-0.3694	-0.8219	0.6987	0.1404	-0.3523
เขตที่23	-0.3227	0.2355	0.2025	0.3472	0.4624
เขตที่24	-0.4135	-0.6215	0.5699	-0.0054	-0.4706
เฉลี่ยปี2542	-0.4762	-0.4943	0.4790	0.1698	-0.3216

ที่มา : จากการคำนวณ

หมายเหตุ เขตที่ 21 ประกอบด้วยจังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี และระนอง

เขตที่ 22 ประกอบด้วยจังหวัดนครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา และสตูล

เขตที่ 23 ประกอบด้วยจังหวัดพังงา ภูเก็ต กระบี่ และตรัง

เขตที่ 24 ประกอบด้วยจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส

5.1.3 ระดับประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตของภาคการเกษตร

ระดับประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตของภาคการเกษตรของภาคใต้ในช่วงปี 2520-2542 หาได้ด้วยการหาค่าเฉลี่ยของประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตในแต่ละเขตเกษตรเศรษฐกิจ ซึ่งแต่ละเขตเศรษฐกิจก็สามารถหาได้จากการหาค่าเฉลี่ยของประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตของจังหวัดที่อยู่ในเขตเกษตรเศรษฐกิจนั้นๆ เช่นกัน(แสดงในตารางที่ 1๑ ของภาคผนวก จ) โดยประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตในแต่ละจังหวัดนั้นหาได้ด้วยการอาศัยค่า Variance parameters ที่ได้จากการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของสมการพรมแดนการผลิตแบบ translog กรณีไม่มีข้อจำกัดด้วยวิธี Maximum Likelihood Estimates (MLE) ดังตารางที่ 5.1 ซึ่งในการคำนวณหาระดับประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตในการศึกษาครั้งนี้ได้อาศัยสูตรการคำนวณของ Jondraw et.al(1982) ดังแสดง

ในสมการที่ (3.24) โดยการแยกค่าความคลาดเคลื่อน u_{it} ออกจากค่าความคลาดเคลื่อน v_{it} สามารถทำได้โดยการคำนวณหาค่าความคาดหวัง (expected value) ของความคลาดเคลื่อน u_{it} ภายใต้งื่อนไขค่าความคลาดเคลื่อนรวม (ε_{it}) ซึ่งค่าความคลาดเคลื่อนรวมดังกล่าวคำนวณได้จากการนำเอาระดับผลผลิตที่ได้รับจริงลบด้วยระดับผลผลิตที่เป็นไปได้สูงสุดที่ได้จากการประมาณ หรือ $\varepsilon_{it} = \ln Y_{it} - \ln \hat{Y}_{it}$ เมื่อได้ค่าความคลาดเคลื่อน u_{it} แล้วก็นำไปหาค่าประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตได้ด้วยการหาค่า exponential ของ u_{it} [$\exp(u_{it})$] นอกจากนี้ในการหาประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตยังสามารถหาได้ด้วยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Limdep version 7.0 โดยใช้คำสั่งที่แสดงในคำสั่งที่ 1จ ในภาคผนวก จ ซึ่งวิธีนี้เป็นหลักการเดียวกันกับสูตรการคำนวณของ Jondraw et.al (1982) สำหรับระดับประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตที่คำนวณได้นั้นจะมีค่าอยู่ระหว่างศูนย์ถึงหนึ่ง ซึ่งถ้าหากระดับประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตของจังหวัดใดมีค่าเท่ากับหนึ่งก็หมายความว่าจังหวัดนั้นมียกระดับประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตสูงสุดและระดับปริมาณผลผลิตหรือมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรจะอยู่บนระดับเส้นพรมแดนการผลิต

ผลการคำนวณพบว่าระดับประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตภาคการเกษตรของภาคใต้ ในช่วงปี 2520-2542 อยู่ในช่วงระหว่างร้อยละ 74.30 ถึงร้อยละ 81.24 โดยมีค่าเฉลี่ยตลอดช่วงปีดังกล่าวเท่ากับร้อยละ 78.25 ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นว่าในระบบการผลิตของภาคการเกษตรในภาคใต้นั้นยังมีโอกาสที่จะเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตรขึ้นได้ด้วยการปรับปรุงระดับประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตให้สูงขึ้น อย่างไรก็ตามการที่จะปรับปรุงประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตเพื่อให้มูลค่าของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตรเพิ่มขึ้นนั้นควรพิจารณาถึงต้นทุนในการปรับปรุงประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตด้วยว่าคุ้มเท่ากับมูลค่าของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตรที่เพิ่มขึ้นหรือไม่ เมื่อพิจารณาระดับประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตในแต่ละช่วงเวลาพบว่า ช่วงปี 2530-2534 ภาคใต้มีระดับประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตสูงสุด คือร้อยละ 79.16 รองลงมาคือช่วงปี 2520-2524 และ 2525-2529 โดยมีค่าเท่ากับร้อยละ 78.74 และ 78.49 ตามลำดับและเมื่อพิจารณาระดับประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตตามแต่ละเขตเกษตรเศรษฐกิจในภาคใต้แล้วพบว่า ในช่วงปี 2520-2542 เขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 23 มีค่าเฉลี่ยของระดับประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตสูงสุดคือร้อยละ 80.57 รองลงมาคือเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 22, 21 และ 24 มีค่าเท่ากับร้อยละ 78.41, 78.09 และ 75.92 ตามลำดับ รายละเอียดแสดงในตารางที่ 5.5

ตารางที่ 5.5 ระดับประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตภาคการเกษตร โดยเฉลี่ยในเขตเกษตร

เศรษฐกิจที่ 21-24 ของภาคใต้ ในช่วงปี 2520-2542

(หน่วย : ร้อยละ)

ปี	เขตที่21	เขตที่22	เขตที่23	เขตที่24	ภาคใต้
2520-2524	81.26	77.22	79.33	77.16	78.74
2525-2529	81.05	81.27	81.91	69.62	78.46
2530-2534	78.50	81.77	80.65	75.69	79.16
2535-2539	75.06	75.10	81.23	77.09	77.12
2540-2542	72.24	75.54	79.15	82.76	77.42
2520-2542	78.09	78.41	80.57	75.92	78.25
ค่าต่ำสุด	70.29	72.85	75.32	63.93	74.30
ค่าสูงสุด	82.82	84.66	84.06	85.70	81.24

ที่มา : จากการคำนวณ

หมายเหตุ เขตที่ 21 ประกอบด้วยจังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี และระนอง

เขตที่ 22 ประกอบด้วยจังหวัดนครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา และสตูล

เขตที่ 23 ประกอบด้วยจังหวัดพังงา ภูเก็ต กระบี่ และตรัง

เขตที่ 24 ประกอบด้วยจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส

สำหรับอัตราการเติบโตของประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตของภาคใต้ในช่วงปี 2520-2542 พบว่าอัตราการเติบโตของประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตของภาคใต้มีทิศทางการเติบโตโดยเฉลี่ยลดลงคือร้อยละ -0.0006 ต่อปี โดยช่วงปี 2525-2529 จะเป็นช่วงเวลาเดียวที่ภาคใต้มีอัตราการเติบโตของประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตเพิ่มขึ้นคือร้อยละ 1.9496 ต่อปี นอกนั้นจะมีอัตราการเติบโตลดลง ซึ่งช่วงปีที่มีอัตราการเติบโตลดลงมากที่สุดคือช่วงปี 2520-2524 คือร้อยละ -1.4744 ต่อปี รองลงมาคือช่วงปี 2530-34, 2540-2542 และ 2535-2539 ซึ่งมีค่าเท่ากับร้อยละ -0.3787, -0.3184 และ -0.2030 ต่อปีตามลำดับ จะเห็นได้ว่าถึงแม้ภาคใต้จะมีอัตราการเติบโตของประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตลดลงในแต่ละช่วงเวลาแต่เมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้วภาคใต้ยังมีแนวโน้มที่จะมีอัตราการเติบโตของประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตเพิ่มขึ้น

เมื่อพิจารณาอัตราเติบโตของประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตในแต่ละเขตเกษตรเศรษฐกิจ พบว่าในช่วงปี 2520-2542 เขตเศรษฐกิจที่มีอัตราการเติบโตของประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตเพิ่มขึ้นคือเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 23 และ 24 โดยมีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.5158 และร้อยละ 0.0374 ต่อปีตามลำดับ ในขณะที่เขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 21 และ 22 มีอัตราการเติบโตของประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตลดลงคือร้อยละ -0.3714 และ -0.1841 ต่อปีตามลำดับ จากการพิจารณา

อัตราการเติบโตของประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตในแต่ละเขตเกษตรเศรษฐกิจดังที่กล่าวมานั้นจะเป็นตัวชี้ให้เห็นถึงทิศทางการพัฒนาในระดับประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตในแต่ละเขตเกษตรเศรษฐกิจ กล่าวคือในภาคใต้ เขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 23 และ 24 จะมีทิศทางการพัฒนาของระดับประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตเพิ่มสูงขึ้น ในขณะที่เขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 21 และ 22 จะมีทิศทางการพัฒนาลดต่ำกว่าเดิม และเมื่อพิจารณาอัตราการเติบโตของประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตดังกล่าวควบคู่ไปกับระดับประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิต พบว่าเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 24 ถึงแม้จะมีระดับประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตต่ำกว่าเขตอื่นๆ คือร้อยละ 75.92 แต่ก็ยังมีอัตราการเติบโตของประสิทธิภาพทางเทคนิคเพิ่มขึ้น ดังนั้นเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 24 จึงมีแนวโน้มที่จะมีระดับประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตสูงขึ้นได้ ส่วนเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 21 และ 22 นั้นแม้จะมีระดับประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตสูงกว่าเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 24 แต่กลับมีอัตราการเติบโตของระดับประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตติดลบ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าหากไม่มีการพัฒนาประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตให้ดียิ่งขึ้นอาจทำให้ระดับประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตลดลงได้รายละเอียดแสดงในตารางที่ 5.6

ตารางที่ 5.6 อัตราการเติบโตของประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตภาคการเกษตรโดยเฉลี่ยในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 21-24 ของภาคใต้ในช่วงปี 2520-2542 (หน่วย : ร้อยละต่อปี)

ปี	เขตที่21	เขตที่22	เขตที่23	เขตที่24	ภาคใต้
2520-2524	0.5719	-1.2756	0.9751	-6.1689	-1.4744
2525-2529	0.5927	2.3793	1.5167	3.3098	1.9496
2530-2534	-0.2440	-1.0758	-0.3993	0.2043	-0.3787
2535-2539	-1.3073	-0.9081	0.7763	0.6271	-0.2030
2540-2542	-1.8884	-0.3084	-0.6740	1.5973	-0.3184
2520-2542	-0.3714	-0.1841	0.5158	0.0374	-0.0006

ที่มา : จากการคำนวณ

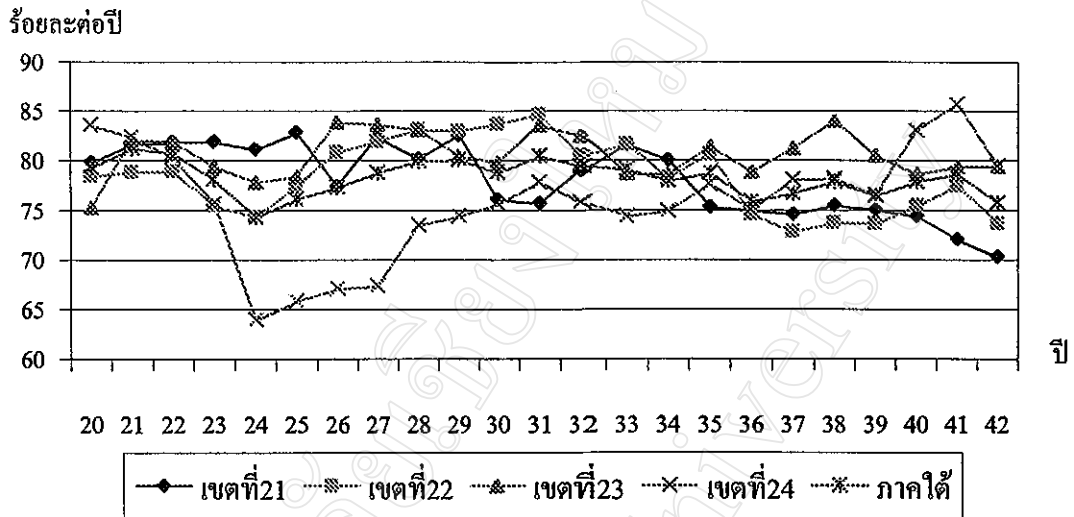
หมายเหตุ เขตที่ 21 ประกอบด้วยจังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี และระนอง

เขตที่ 22 ประกอบด้วยจังหวัดนครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา และสตูล

เขตที่ 23 ประกอบด้วยจังหวัดพังงา ภูเก็ต กระบี่ และตรัง

เขตที่ 24 ประกอบด้วยจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส

รูปที่ 5.1 ระดับประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตภาคการเกษตรของภาคใต้ในช่วงปี 2520-2542

5.1.4 ความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมภาคการเกษตร

ความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมของภาคการเกษตรสามารถหาได้จากการวิเคราะห์แหล่งที่มาของความเจริญเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตร ซึ่งจากสมการพรมแดนการผลิตของแต่ละจังหวัดในภาคใต้ ดังแสดงในสมการที่ (5.1) นั้นจะเป็นสมการที่มีระดับของผลผลิตที่เป็นไปได้สูงสุดจากการใช้ปัจจัยการผลิตในขบวนการผลิต แต่จากการวิเคราะห์ในหัวข้อที่ 5.1.3 ได้ชี้ให้เห็นว่าขบวนการผลิตของภาคเกษตรในแต่ละจังหวัดทางภาคใต้ยังไม่ได้ทำการผลิต ณ จุดที่มีประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตสูงสุด ดังนั้นปริมาณผลผลิตที่ได้รับจริงจากขบวนการผลิตที่ระดับประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตนั้นๆ $[Y_{it}^* = f(x_{it}, t, a_{it})e^{u_{it}}]$ จึงไม่ได้อยู่บนเส้นพรมแดนการผลิต และการเปลี่ยนแปลงของระดับประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิต ($TE_{it} = e^{u_{it}}$) เมื่อเวลาได้เปลี่ยนแปลงไปจะส่งผลทำให้ปริมาณผลผลิตที่ได้รับเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ดังนั้นเพื่อทำการวัดความเจริญเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตรที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตในแต่ละช่วงจึงต้องนำเอาผลของการเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตมาพิจารณา ร่วมกับการวิเคราะห์หาแหล่งที่มาของความเจริญเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตรในแต่ละจังหวัดด้วย โดยสมการที่แสดงถึงระดับของผลผลิตที่ได้รับจริงจากการใช้ปัจจัยการผลิตในขบวนการผลิต ณ ระดับประสิทธิภาพต่างๆ จะแสดงในสมการที่ (5.2) ส่วนสมการอัตราความเจริญเติบโตของผลผลิตเมื่อเวลาเปลี่ยนแปลงไป สามารถหาได้จากการหาค่าอนุพันธ์ (Total Differentiation) สมการที่ (5.2) เทียบกับเวลา(T) ดังแสดงในสมการที่ (5.3)

$$\begin{aligned}
\ln \hat{Y}_{it}^* = & -14.3062 + 4.5386 \ln A_{it} + 8.4575 \ln L_{it} - 3.4358 \ln C_{it} - 3.1957 \ln IR_{it} \\
& + 0.8908T - 0.0004T^2 - 0.1675(\ln A_{it})^2 - 0.2309 \ln A_{it} \ln L_{it} \\
& + 0.0630 \ln A_{it} \ln C_{it} + 0.2243 \ln A_{it} \ln IR_{it} - 0.2107(\ln L_{it})^2 \\
& + 0.0607 \ln L_{it} \ln C_{it} - 0.1680 \ln L_{it} \ln IR_{it} - 0.0013(\ln C_{it})^2 \\
& + 0.1860 \ln C_{it} \ln IR_{it} - 0.0628(\ln IR_{it})^2 - 0.0689(\ln A_{it})T \\
& - 0.0045(\ln L_{it})T + 0.0089(\ln C_{it})T - 0.0038(\ln IR_{it})T + \ln(TE_{it}) \quad (5.2)
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
\frac{d \ln \hat{Y}_{it}^*}{dT} = & \left[\eta_{A_{it}} \frac{d \ln A_{it}}{dT} + \eta_{L_{it}} \frac{d \ln L_{it}}{dT} + \eta_{C_{it}} \frac{d \ln C_{it}}{dT} + \eta_{IR_{it}} \frac{d \ln IR_{it}}{dT} \right] \\
& + [-0.0689 \ln A_{it} - 0.0045 \ln L_{it} + 0.0089 \ln C_{it} - 0.0038 \ln IR_{it}] \\
& + [0.8908 - 2(0.0004)T] + \frac{d \ln(TE_{it})}{dT} \quad (5.3)
\end{aligned}$$

จากสมการอัตราความเจริญเติบโตของผลผลิตที่ (5.3) เทอมแรกทางขวามือคืออัตราการเจริญเติบโตของผลผลิตที่เป็นผลเนื่องมาจากการใช้ปัจจัยพื้นที่เพาะปลูกทางการเกษตร ปัจจัยแรงงานภาคการเกษตร ปัจจัยเงินเชื่อเพื่อการเกษตร และปัจจัยเนื้อที่ชลประทานตามลำดับ โดยถูกถ่วงด้วยค่าความยืดหยุ่นของผลผลิตต่อปัจจัยการผลิตชนิดนั้นๆ ซึ่งก็คือค่าความยืดหยุ่นของผลผลิตต่อปัจจัยการผลิตที่คำนวณในหัวข้อที่ 5.1.2 ส่วนเทอมที่สองและสามก็คืออัตราการเจริญเติบโตของผลผลิตที่เป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี (Technological change) โดยเทอมที่สองคืออัตราการเจริญเติบโตของผลผลิตที่เป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีที่มีลักษณะ biased (biased technological change) ซึ่งจะส่งผลทำให้อัตราการทดแทนหน่วยสุดท้ายระหว่างปัจจัยการผลิตแต่ละชนิดเปลี่ยนแปลงไป และเทอมที่สามคืออัตราการเจริญเติบโตของผลผลิตที่มีผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีที่มีลักษณะเป็นกลาง (neutral technological change) ส่วนเทอมสุดท้ายคืออัตราการเจริญเติบโตของผลผลิตอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิต (Technical efficiency change) ซึ่งผลรวมของเทอมที่สอง สามและ ี่ จะเป็นอัตราการเจริญเติบโตของผลผลิตที่เป็นผลมาจากความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวม (total factor productivity growth ; TFP growth) สำหรับผลการคำนวณหาแหล่งที่มาของความเจริญเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตรของแต่ละจังหวัดได้นำมาแบ่งเป็นเขตเกษตรเศรษฐกิจด้วยการหาค่าเฉลี่ยของจังหวัดต่างๆ ที่อยู่ในเขตเศรษฐกิจนั้นๆ โดยผลการคำนวณหาแหล่งที่มาของความเจริญเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตรของแต่ละเขตเกษตรเศรษฐกิจในแต่ละปี แสดงไว้ในตารางที่ 1๑-5๓ ของภาคผนวก ๓

1. ความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมภาคการเกษตรในภาคใต้ในช่วง
ปี 2520-2542

การคำนวณหาแหล่งที่มาของความเจริญเติบโตของผลิตผลภาคการเกษตรในภาคใต้ในช่วง
ปี 2520-2542 พบว่าผลผลิตภาคการเกษตรในภาคใต้มีอัตราการเจริญเติบโตเท่ากับร้อยละ 4.268
ต่อปี โดยอัตราการเจริญเติบโตดังกล่าวเป็นผลมาจากการเพิ่มปริมาณการใช้ปัจจัยการผลิตมากกว่า
ผลจากความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวม (TFP growth) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติ
ฐานการศึกษาที่ตั้งไว้ โดยการเพิ่มปริมาณการใช้ปัจจัยการผลิตรวมมีผลทำให้ผลผลิตภาคการ
เกษตรมีการเติบโตเพิ่มขึ้นเท่ากับร้อยละ 2.152 ต่อปี ในขณะที่ความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัย
การผลิตโดยรวมได้ส่งผลทำให้ผลผลิตภาคการเกษตรเติบโตเพิ่มขึ้นเช่นกันคือ ร้อยละ 2.117 ต่อปี
จะเห็นได้ว่าผลของการเพิ่มปริมาณการใช้ปัจจัยการผลิตรวมและความเจริญเติบโตของผลิตภาพ
ปัจจัยการผลิตโดยรวมส่งผลทำให้เกิดการเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตรในสัดส่วนที่ใกล้เคียง
กัน

เมื่อพิจารณาที่ผลของการใช้ปัจจัยการผลิตแต่ละชนิดพบว่าปัจจัยสินเชื่อเพื่อการเกษตรเป็น
ปัจจัยเดียวที่มีส่วนสนับสนุนให้เกิดการเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตร โดยทำให้เกิดความเจริญ
เติบโตร้อยละ 3.010 ต่อปี ส่วนปัจจัยพื้นที่เพาะปลูกทางการเกษตร, แรงงานภาคการเกษตร และ
เนื้อที่ชลประทานมีผลทำให้การเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตรมีอัตราการเติบโตลดลง โดยปัจจัย
แรงงานภาคการเกษตรมีผลทำให้เกิดการเติบโตลดลงมากที่สุดคือร้อยละ -0.403 ต่อปี รองลงมาคือ
ปัจจัยพื้นที่เพาะปลูกทางการเกษตรและเนื้อที่ชลประทาน โดยมีอัตราการเติบโตลดลงเท่ากับร้อยละ
-0.271 และ -0.184 ต่อปีตามลำดับ

เมื่อพิจารณาที่องค์ประกอบย่อยของความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวม
ซึ่งประกอบไปด้วยการเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตและการเปลี่ยนแปลง
เทคโนโลยีการผลิต พบว่าการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีการผลิตมีส่วนทำให้เกิดการเติบโตของผล
ผลิตภาคการเกษตรเท่ากับร้อยละ 2.118 ต่อปี ส่วนการเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพทางเทคนิคการ
ผลิตนั้นไม่มีบทบาทต่อการเกิดการเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตรและยังมีส่วนทำให้การเติบโต
ของผลผลิตภาคการเกษตรลดลงร้อยละ -0.001 ต่อปี สำหรับการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีการผลิต
ที่มีผลต่อการเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตรนั้นได้แบ่งองค์ประกอบออกเป็นการเปลี่ยนแปลง
เทคโนโลยีแบบเป็นกลาง (neutral technological change) และการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีแบบ
biased (biased technological change) จากการคำนวณพบว่า การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีแบบเป็น
กลางมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีเพิ่มขึ้นร้อยละ 88.080 ต่อปี ในขณะที่การเปลี่ยน

แปลงเทคโนโลยีแบบ biased มีผลทำให้การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีการมีการเปลี่ยนแปลงลดลงร้อยละ -85.963 ต่อปี

เมื่อพิจารณาในแต่ละช่วงเวลาพบว่าอัตราความเจริญเติบโตเฉลี่ยของผลผลิตภาคการเกษตรมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตั้งแต่ช่วงปี 2520-2524 จนถึงช่วงปี 2534-2539 คือจากที่มีการเติบโตติดลบร้อยละ -0.559 ต่อปี ได้มีการเติบโตเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 8.029 ต่อปี จนกระทั่งในช่วงปี 2540-2542 อัตราการเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตรได้มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยลดลงเท่ากับร้อยละ -2.971 ต่อปี เมื่อพิจารณาแหล่งที่มาของความเจริญเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตรพบว่าโดยรวมแล้วความเจริญเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตรเป็นผลมาจากการเพิ่มปริมาณการใช้ปัจจัยการผลิตรวมมากกว่าผลจากความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวม ยกเว้นในช่วงปี 2520-2524 ที่ความเจริญเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตรมีผลมาจากการความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมเพียงอย่างเดียว ในขณะที่การเพิ่มปริมาณการใช้ปัจจัยการผลิตรวมมีผลทำให้ผลผลิตภาคการเกษตรมีการเติบโตลดลง ส่วนช่วงปี 2540-2542 ที่อัตราการเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตรมีการเติบโตลดลงนั้นพบว่าเป็นผลมาจากการเพิ่มปริมาณการใช้ปัจจัยการผลิตรวมมากกว่าผลจากความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวม

เมื่อพิจารณาความเจริญเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตรที่เป็นผลมาจากการเพิ่มปริมาณการใช้ปัจจัยการผลิตแต่ละชนิดพบว่า ปัจจัยที่มีบทบาทสำคัญในการช่วยให้เกิดการเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตรคือปัจจัยดินเชื่อเพื่อการเกษตร โดยจะเริ่มมีบทบาทที่ทำให้เกิดการเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตรตั้งแต่ช่วงปี 2525-2529 และมีบทบาทเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จนกระทั่งในช่วงปี 2540-2542 บทบาทของดินเชื่อเพื่อการเกษตรได้ลดลงจนถึงขั้นทำให้การเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตรติดลบ ซึ่งเป็นผลมาจากภาวะเศรษฐกิจที่ถดถอยทำให้มีการขยายตัวของดินเชื่อเพื่อการเกษตรค่อนข้างยากจนถึงขั้นขยายตัวลดลง นอกจากนี้ปัจจัยเนื้อที่ชลประทานก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีบทบาทต่อการเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตรโดยจะมีบทบาทตั้งแต่ช่วงปี 2530-2534 เป็นต้นมาและมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ จนกระทั่งเพิ่มขึ้นสูงสุดในช่วงปี 2540-2542 และในช่วงปีนี้เองที่เนื้อที่ชลประทานได้เป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตรเพียงชนิดเดียว ทั้งนี้เนื่องจากการขยายเนื้อที่ชลประทานเพื่อการเกษตรในภาคใต้นั้นเอง สำหรับปัจจัยพื้นที่เพาะปลูกทางการเกษตรและแรงงานภาคการเกษตรไม่ค่อยจะมีบทบาทต่อการทำให้เกิดการเติบโตของผลผลิตเพื่อการเกษตรมากนัก โดยพื้นที่เพาะปลูกทางการเกษตรเริ่มมีบทบาทต่อการเติบโตของผลผลิตเพื่อการเกษตรในช่วงปี 2525-2529 จากนั้นได้ลดลงจนกระทั่งในช่วงปี 2535-2539 เป็นต้นมาพื้นที่เพาะปลูกทางการเกษตรได้มีผลทำให้อัตราการเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตรติดลบ ซึ่งการที่พื้นที่ทางการเกษตรลดลงนั้นเป็นผลมาจากการที่ไม่สามารถเพิ่มพื้นที่เพาะปลูกทางการเกษตร

ได้อีก ส่วนปัจจัยด้านแรงงานภาคการเกษตรมีอัตราการเติบโตติดลบทุกช่วงปีซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตรลดลง

ตารางที่ 5.7 แหล่งที่มาของความเจริญเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตรในภาคใต้ ในช่วงปี 2520-2542 (หน่วย : ร้อยละต่อปี)

ภาคใต้	2520-24	2525-29	2530-34	2535-39	2540-42	2520-42
Output Growth	-0.559	5.677	7.304	8.029	-2.971	4.268
Input Growth	-3.031	0.595	5.843	7.089	-2.727	2.152
* พื้นที่เพาะปลูกทางการเกษตร	-0.380	0.526	0.313	-0.820	-1.509	-0.271
* แรงงานภาคการเกษตร	-0.185	-0.486	-0.642	-0.157	-0.569	-0.403
* สินเชื่อเพื่อการเกษตร	-1.978	1.939	6.067	7.570	-1.252	3.010
* เนื้อที่ชลประทาน	-0.488	-1.385	0.106	0.496	0.604	-0.184
Total Factor Productivity Growth	2.472	5.082	1.461	0.940	-0.244	2.117
* Technical efficiency change	-1.474	1.950	-0.379	-0.203	-0.318	-0.001
* Technological change	3.947	3.133	1.839	1.143	0.074	2.118
- Neutral Technological change	88.800	88.440	88.040	87.640	87.320	88.080
- Bias Technological change	-84.853	-85.307	-86.201	-86.497	-87.246	-85.963

ที่มา : จากการคำนวณ

เมื่อพิจารณาการเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตรที่เป็นผลมาจากความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวม พบว่าความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมเป็นบวกทุกช่วงเวลา ยกเว้นช่วงปี 2540-2542 เท่านั้นที่มีอัตราการเติบโตเป็นลบ ทั้งนี้มีสาเหตุมาจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีการผลิตที่เป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีแบบเป็นกลางซึ่งมีค่าเป็นบวกทุกช่วงเวลามีอัตราลดลงเรื่อยๆ จนมีอัตราต่ำสุดในช่วงปี 2540-2542 ในขณะที่การเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตก็มีอัตราการเปลี่ยนแปลงติดลบเพิ่มมากขึ้นในช่วงปีนี้เช่นกัน สำหรับสาเหตุที่อาจทำให้การเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตภาคการเกษตรเป็นลบในช่วงปีต่างๆก็คือ ไม่มีการพัฒนาเทคนิคการใช้ปัจจัยการผลิตต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ส่วนการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่ลดลงทุกช่วงเวลาอาจเป็นผลมาจากการลดลงของการวิจัยและพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีหรืออาจเป็นผลมาจากการลดการลงทุนจากต่างประเทศที่ส่วนมากแล้วจะมีการนำเทคโนโลยีใหม่ๆมาใช้ โดยเฉพาะในช่วงที่ประเทศไทยเกิดภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ รายละเอียดแสดงในตารางที่ 5.7

2. ความเจริญเติบโตของผลผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมภาคการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 21 ในช่วงปี 2520-2542

ผลการคำนวณ พบว่าผลผลิตภาคการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 21 มีอัตราการเติบโตเท่ากับร้อยละ 2.335 ต่อปี โดยอัตราการเติบโตดังกล่าวเป็นผลมาจากความเจริญเติบโตของผลผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวม ซึ่งส่งผลให้การเติบโตของผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.398 ต่อปี ในขณะที่การเพิ่มขึ้นของปริมาณการใช้ปัจจัยการผลิตรวมมีผลทำให้ผลผลิตภาคการเกษตรมีอัตราการเติบโตลดลงร้อยละ -0.042 ต่อปี โดยปัจจัยสินเชื่อเพื่อการเกษตรเป็นปัจจัยการผลิตชนิดเดียวที่ทำให้การเติบโตของผลผลิตมีอัตราเพิ่มขึ้นคือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.413 ต่อปี ส่วนปัจจัยที่เหลือมีผลทำให้การเติบโตของผลผลิตลดลง ซึ่งปัจจัยที่ทำให้การเติบโตของผลผลิตลดลงมากที่สุดคือปัจจัยพื้นที่เพาะปลูกทางการเกษตร โดยลดลงร้อยละ -0.925 ต่อปี รองลงมาคือเนื้อที่ชลประทานและแรงงานภาคการเกษตร โดยทำให้การเติบโตลดลงเท่ากับร้อยละ -0.774 และ -0.754 ต่อปีตามลำดับ

เมื่อพิจารณาที่องค์ประกอบย่อยของความเจริญเติบโตของผลผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวม พบว่า การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีมีผลทำให้เกิดการเติบโตของผลผลิตเท่ากับร้อยละ 2.769 ต่อปี ซึ่งเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีแบบเป็นกลาง ในขณะที่การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีแบบ biased ไม่มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิต ส่วนการเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตมีผลทำให้การเติบโตของผลผลิตลดลงร้อยละ -0.371 ต่อปี

เมื่อพิจารณาในแต่ละช่วงเวลา พบว่า ตั้งแต่ช่วงปี 2525-2529 เป็นต้นมา อัตราการเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 21 มีค่าเป็นบวก โดยมีการเติบโตเฉลี่ยสูงสุดในช่วงปี 2530-2534 คือร้อยละ 4.897 ต่อปี ส่วนในช่วงเวลาอื่นๆ การเติบโตของผลผลิตมีค่าใกล้เคียงกันกับช่วงปี 2530-2534 ซึ่งถือว่าอัตราการเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตรไม่สูงมากนัก เมื่อพิจารณาจากแหล่งที่มาของความเจริญเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตรพบว่าในช่วงปี 2520-2524 และช่วงปี 2525-2529 การเติบโตของผลผลิตมีผลมาจากความเจริญเติบโตของผลผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมเป็นหลัก ในขณะที่ช่วงปี 2530-2534 การเพิ่มปริมาณการใช้ปัจจัยการผลิตรวมและความเจริญเติบโตของผลผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมต่างก็มีผลทำให้เกิดการเติบโตของผลผลิต ส่วนในช่วงปี 2535-2539 ถึงช่วงปี 2540-2542 การเพิ่มปริมาณการใช้ปัจจัยการผลิตกลับเป็นสาเหตุเดียวที่ทำให้เกิดการเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตร ในขณะที่ความเจริญเติบโตของผลผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมมีผลทำให้การเติบโตของผลผลิตลดลง เมื่อแยกพิจารณาการเพิ่มปริมาณการใช้ปัจจัยการผลิตในแต่ละชนิด พบว่าปัจจัยสินเชื่อเพื่อการเกษตรมีบทบาทสูงสุด โดยจะมีผลทำให้การเติบโตของผลผลิตเป็นบวกตั้งแต่ช่วงปี 2525-2529 เป็นต้นมา ปัจจัยที่มีบทบาทรองลงมา

คือเนื้อที่ชลประทานโดยจะมีบทบาทในช่วงปี 2535-2542 ส่วนปัจจัยแรงงานภาคการเกษตรและพื้นที่เพาะปลูกทางการเกษตรแทบจะไม่มีบทบาทต่อการเพิ่มขึ้นของการเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตร โดยแรงงานภาคการเกษตรมีผลทำให้การเติบโตของผลผลิตเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2540-2542 เท่านั้น ส่วนพื้นที่เพาะปลูกทางการเกษตรที่มีผลต่อการเติบโตในช่วงปี 2525-2529 เพียงช่วงเดียว

ตารางที่ 5.8 แหล่งที่มาของความเจริญเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจ
ที่ 21 ในช่วงปี 2520-2542 (หน่วย : ร้อยละต่อปี)

เขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 21	2520-24	2525-29	2530-34	2535-39	2540-42	2520-42
Output Growth	-0.650	3.377	4.897	1.538	1.786	2.355
Input Growth	-6.990	-1.775	2.646	1.922	4.355	-0.042
* พื้นที่เพาะปลูกทางการเกษตร	-0.027	0.820	-0.435	-2.816	-2.693	-0.925
* แรงงานภาคการเกษตร	-0.572	-1.040	-1.678	-0.960	1.364	-0.754
* สินเชื่อเพื่อการเกษตร	-5.156	0.967	5.673	5.181	4.869	2.413
* เนื้อที่ชลประทาน	-1.236	-2.523	-0.915	0.517	0.815	-0.774
Total Factor Productivity Growth	6.340	5.152	2.251	-0.384	-2.569	2.398
* Technical efficiency change	0.572	0.593	-0.244	-1.307	-1.888	-0.371
* Technological change	5.768	4.559	2.495	0.923	-0.680	2.769
- Neutral Technological change	88.800	88.440	88.040	87.640	87.320	88.080
- Bias Technological change	-83.032	-83.881	-85.545	-86.717	-88.000	-85.331

ที่มา : จากการคำนวณ

หมายเหตุ เขตที่ 21 ประกอบด้วยจังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี และระนอง

เมื่อพิจารณาที่องค์ประกอบย่อยของความเจริญเติบโตของผลผลิตปัจจัยการผลิตโดยรวมพบว่า การเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตมีอัตราลดลงเรื่อยๆ โดยช่วงปี 2520-2524 จะมีอัตราการเติบโตของผลผลิตเป็นบวก และลดลงเรื่อยๆจนติดลบตั้งแต่ช่วงปี 2530-2534 เป็นต้นมา ซึ่งจะมีผลทำให้ความเติบโตของผลผลิตลดลง ในด้านการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีการผลิตพบว่า มีอัตราลดลงเรื่อยๆ เช่นกัน แต่ก็จะมีบทบาทที่ทำให้ผลผลิตเติบโตเพิ่มขึ้นมากกว่าการเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิต โดยจะทำให้การเติบโตของผลผลิตเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2520-2539 และจะทำให้การเติบโตของผลผลิตลดลงในช่วงปี 2540-2542 เท่านั้น โดยการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีที่ทำให้การเติบโตของผลผลิตเพิ่มขึ้นจะเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางด้าน

เทคโนโลยีแบบเป็นกลาง ส่วนการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีแบบ biased นั้นจะส่งผลทำให้การเติบโตของผลผลิตลดลง รายละเอียดแสดงในตารางที่ 5.8

3. ความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมภาคการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 22 ในช่วงปี 2520-2542

ผลการคำนวณ พบว่า ผลผลิตภาคการเกษตรของเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 22 มีอัตราการเติบโตเท่ากับร้อยละ 5.078 ต่อปี โดยอัตราการเติบโตดังกล่าวเป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของปริมาณการใช้ปัจจัยการผลิตรวม ซึ่งมีเท่ากับร้อยละ 6.306 ต่อปี ในขณะที่ความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวม มีผลทำให้การเติบโตของผลผลิตลดลงร้อยละ -1.228 ต่อปี เมื่อแยกพิจารณาตามปัจจัยการผลิตแต่ละชนิด พบว่า ปัจจัยสินเชื่อก่อให้เกิดการเติบโตของผลผลิตสูงสุด รองลงมาคือปัจจัยพื้นที่เพาะปลูกทางการเกษตร โดยทำให้เกิดการเติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.562 และ 0.268 ต่อปี ตามลำดับ ส่วนปัจจัยแรงงานภาคการเกษตรและเนื้อที่ชลประทานมีผลทำให้การเติบโตของผลผลิตลดน้อยลง

เมื่อพิจารณาที่องค์ประกอบย่อยของความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวม พบว่าการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิตมีผลทำให้การเติบโตของผลผลิตลดลงเท่ากับร้อยละ -1.044 ต่อปี ในขณะที่การเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตก็มิได้ทำให้การเติบโตของผลผลิตลดลงเช่นกัน แต่จะมีผลทำให้เติบโตลดลงน้อยกว่าการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิต คือร้อยละ -0.184 ต่อปี เมื่อพิจารณาเฉพาะการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิต พบว่า การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีแบบ biased ซึ่งมีค่าเท่ากับร้อยละ -89.124 ต่อปีได้ส่งผลทำให้การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิตมีค่าติดลบ

เมื่อพิจารณาในแต่ละช่วงเวลาพบว่า การเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 22 จะเป็นบวกในช่วงปี 2525-2539 โดยมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยสูงสุดในช่วงปี 2535-2539 คือร้อยละ 11.350 ต่อปี และเมื่อพิจารณาจากแหล่งที่มาของความเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตรแล้ว พบว่า ในช่วงปี 2520-2524 และช่วงปี 2540-2542 การเพิ่มปริมาณการใช้ปัจจัยการผลิตรวมและความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมต่างก็ทำให้การเติบโตของผลผลิตลดลง ในขณะที่ช่วงปี 2525-2529 ทั้ง 2 สาเหตุนี้กลับทำให้การเติบโตของผลผลิตเพิ่มขึ้น โดยการเพิ่มปริมาณการใช้ปัจจัยการผลิตรวมจะส่งผลทำให้การเติบโตของผลผลิตเพิ่มขึ้นมากกว่าความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวม ส่วนในช่วงปี 2530-2539 นั้น ความเจริญเติบโตของการผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมจะมีผลทำให้การเติบโตของผลผลิตลดลง ดังนั้นในช่วงนี้การเพิ่มปริมาณการใช้ปัจจัยการผลิตโดยรวมจึงเป็นสาเหตุเดียวที่ทำให้การเติบโตของผลผลิตเพิ่มขึ้น

สำหรับการเพิ่มปริมาณการใช้ปัจจัยการผลิตในแต่ละชนิดนั้น พบว่าปัจจัยที่ดินเชื่อเพื่อการเกษตร เป็นปัจจัยที่มีส่วนทำให้การเติบโตของผลผลิตเพิ่มขึ้นในทุกช่วงปี ยกเว้นในช่วงปี 2540-2542 เท่านั้นที่ทำให้การเติบโตลดลง ส่วนพื้นที่เพาะปลูกทางการเกษตรในช่วงปี 2520-2534 จะมีบทบาทที่ทำให้เกิดการเติบโตของผลผลิตเพิ่มขึ้น แต่ในช่วงปี 2535-2542 เป็นต้นมากลับเป็นเหตุทำให้ผลผลิตมีการเติบโตลดลง ซึ่งตรงกันข้ามกับปัจจัยแรงงานภาคการเกษตรและเนื้อที่ชลประทานที่จะไม่มีบทบาทต่อการเติบโตของผลผลิตในช่วงปี 2520-2534 แต่ในช่วงปี 2535-2542 กลับมามีบทบาททำให้เกิดการเติบโตของผลผลิตเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 5.9 แหล่งที่มาของความเจริญเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจ

ที่ 22 ในช่วงปี 2520-2542

(หน่วย : ร้อยละต่อปี)

เขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 22	2520-24	2525-29	2530-34	2535-39	2540-42	2520-42
Output Growth	-1.864	4.851	8.917	11.350	-2.142	5.078
Input Growth	-0.092	3.649	11.063	13.244	-0.227	6.306
* พื้นที่เพาะปลูกทางการเกษตร	1.316	0.333	0.070	-0.070	-0.346	0.268
* แรงงานภาคการเกษตร	-1.456	-1.359	-0.662	1.357	1.028	-0.275
* สินเชื่อเพื่อการเกษตร	0.509	5.752	11.779	11.922	-1.648	6.562
* เนื้อที่ชลประทาน	-0.461	-1.077	-0.123	0.036	0.739	-0.248
Total Factor Productivity Growth	-1.772	1.202	-2.146	-1.894	-1.915	-1.228
* Technical efficiency change	-1.276	2.379	-1.076	-0.908	-0.308	-0.184
* Technological change	-0.496	-1.178	-1.070	-0.986	-1.606	-1.044
- Neutral Technological change	88.800	88.440	88.040	87.640	87.320	88.080
- Bias Technological change	-89.296	-89.618	-89.110	-88.626	-88.926	-89.124

ที่มา : จากการคำนวณ

หมายเหตุ : เขตที่ 22 ประกอบด้วยจังหวัดนครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา และสตูล

เมื่อพิจารณาองค์ประกอบย่อยของความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตรวมแล้ว พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตในช่วงปี 2525-2529 เท่านั้นที่มีผลทำให้เกิดการเติบโตของผลผลิตเพิ่มขึ้น ส่วนการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิตในทุกช่วงปีมีผลทำให้การเติบโตของผลผลิตลดลง ซึ่งเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีแบบ biased นั่นเอง รายละเอียดแสดงในตารางที่ 5.9

4. ความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมภาคการเกษตรในเขตเกษตร เศรษฐกิจที่ 23 ในช่วงปี 2520-2542

ผลการคำนวณ พบว่า ผลผลิตภาคการเกษตรของเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 23 มีอัตราการเติบโตเท่ากับร้อยละ 5.486 ต่อปี โดยอัตราการเติบโตดังกล่าวเป็นผลมาจากความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมเป็นสำคัญคือร้อยละ 5.705 ต่อปี ในขณะที่การเพิ่มปริมาณการใช้ปัจจัยการผลิตโดยรวมได้ส่งผลทำให้การเติบโตของผลผลิตลดลงร้อยละ -0.219 ต่อปี เมื่อพิจารณาตามปัจจัยการผลิตแต่ละชนิดแล้ว พบว่าเนื้อที่ชลประทานมีผลทำให้เกิดการเติบโตของผลผลิตสูงสุดรองลงมาคือ แรงงานภาคการเกษตร โดยทำให้เกิดการเติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.822 และ 0.163 ต่อปี ตามลำดับ ส่วนปัจจัยพื้นที่เพาะปลูกทางการเกษตรและสินเชื่อเพื่อการเกษตรได้ส่งผลทำให้การเติบโตของผลผลิตลดลง

เมื่อพิจารณาที่องค์ประกอบย่อยของความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวม พบว่า การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิตที่มีผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีแบบเป็นกลางจะส่งผลทำให้เกิดความเติบโตของผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.190 ต่อปี โดยการเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตก็มีผลทำให้ความเติบโตของผลผลิตเพิ่มขึ้นเช่นกันแต่จะทำให้เพิ่มขึ้นน้อยกว่าการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีการผลิตคือร้อยละ 0.516 ต่อปี

เมื่อพิจารณาในแต่ละช่วงเวลาพบว่า การเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 23 จะเป็นบวกในช่วงปี 2525-2529 จนถึงช่วงปี 2535-2539 โดยจะมีการเติบโตเฉลี่ยสูงสุดในช่วงปี 2535-2539 คือร้อยละ 9.973 ต่อปี ส่วนในช่วงเวลาอื่นๆ มีการเติบโตเฉลี่ยในอัตราที่ใกล้เคียงกัน เมื่อพิจารณาจากแหล่งที่มาของความเจริญเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตรพบว่า ความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมเป็นบวกทุกช่วงเวลาแต่จะมีอัตราที่ลดลงเรื่อยๆ โดยในช่วงปี 2520-2529 และช่วงปี 2540-2542 การเติบโตของผลผลิตจะมีผลมาจากความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมเพียงอย่างเดียว เนื่องจากการเพิ่มปริมาณการใช้ปัจจัยการผลิตรวมได้ส่งผลให้การเติบโตของผลผลิตลดลง ส่วนในช่วงปี 2530-2539 การเติบโตของผลผลิตเป็นผลมาจาก การเพิ่มปริมาณการใช้ปัจจัยการผลิตรวมและความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวม ในอัตราที่ใกล้เคียงกัน

สำหรับการเพิ่มปริมาณการใช้ปัจจัยการผลิตในแต่ละชนิด พบว่าปัจจัยเนื้อที่ชลประทานมีผลทำให้ผลผลิตเติบโตเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2530-2542 และปัจจัยสินเชื่อเพื่อการเกษตรจะมีผลทำให้ผลผลิตเติบโตเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2530-2539 ส่วนแรงงานภาคการเกษตรมีผลทำให้ผลผลิตเติบโตเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2520-2534 สำหรับพื้นที่เพาะปลูกทางการเกษตรนั้นจะมีผลทำให้เกิดการเติบโตของผลผลิตเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2525-2534 ส่วนในช่วงเวลาอื่นๆ ที่นอกเหนือจากช่วงเวลาที่ปัจจัย

การผลิตแต่ละชนิดมีผลทำให้ผลผลิตมีการเติบโตเพิ่มขึ้น ปัจจัยการผลิตชนิดนั้นๆจะส่งผลทำให้การเติบโตของผลผลิตลดลง

ตารางที่ 5.10 แหล่งที่มาของความเจริญเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 23 ในช่วงปี 2520-2542 (หน่วย : ร้อยละต่อปี)

เขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 23	2520-24	2525-29	2530-34	2535-39	2540-42	2520-42
Output Growth	-0.781	7.609	9.713	9.973	-4.216	5.486
Input Growth	-8.393	-0.451	5.140	5.075	-6.689	-0.219
* พื้นที่เพาะปลูกทางการเกษตร	-4.280	0.100	1.210	-0.383	-1.469	-0.768
* แรงงานภาคการเกษตร	1.583	1.475	0.935	-1.196	-2.938	0.163
* สินเชื่อเพื่อการเกษตร	-5.529	-1.712	0.716	5.294	-2.992	-0.436
* เนื้อที่ชลประทาน	-0.168	-0.313	2.279	1.359	0.709	0.822
Total Factor Productivity Growth	7.612	8.059	4.573	4.898	2.473	5.705
* Technical efficiency change	0.975	1.517	-0.399	0.776	-0.674	0.516
* Technological change	6.637	6.543	4.972	4.121	3.147	5.190
- Neutral Technological change	88.800	88.440	88.040	87.640	87.320	88.080
- Bias Technological change	-82.163	-81.898	-83.068	-83.519	-84.173	-82.890

ที่มา : จากการคำนวณ

หมายเหตุ : เขตที่ 23 ประกอบด้วยจังหวัดพังงา ภูเก็ต กระบี่ และตรัง

เมื่อพิจารณาที่องค์ประกอบย่อยของความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมแล้ว พบว่าทุกช่วงเวลาการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิตจะส่งผลทำให้เกิดการเติบโตของผลผลิตแต่ก็มีแนวโน้มที่จะเติบโตในอัตราที่ลดลง ซึ่งการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิตนี้เป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีแบบเป็นกลางทุกช่วงเวลา ส่วนการเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตนั้น พบว่า ในช่วงปี 2520-2529 และช่วงปี 2535-2539 จะมีผลทำให้การเติบโตของผลผลิตเพิ่มขึ้น แต่ในช่วงปี 2530-2534 และช่วงปี 2540-2542 ได้มีผลทำให้การเติบโตของผลผลิตลดลง รายละเอียดแสดงในตารางที่ 5.10

5. ความเจริญเติบโตของผลผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมภาคการเกษตรในเขตเกษตร
เศรษฐกิจที่ 24 ในช่วงปี 2520-2542

ผลการคำนวณ พบว่า ผลผลิตภาคการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 24 มีอัตราการเติบโตเท่ากับร้อยละ 4.154 ต่อปี โดยอัตราการเติบโตดังกล่าวเป็นผลมาจากการเพิ่มปริมาณการใช้ปัจจัยการผลิตรวมร้อยละ 2.561 ต่อปี และผลจากความเจริญเติบโตของผลผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมร้อยละ 1.593 ต่อปี เมื่อแยกพิจารณาตามปัจจัยการผลิตแต่ละชนิดแล้วพบว่าปัจจัยที่ดินเชื่อเพื่อการเกษตรส่งผลทำให้ผลผลิตเติบโตเพิ่มขึ้นสูงสุด รองลงมาคือพื้นที่เพาะปลูกทางการเกษตรโดยส่งผลทำให้ผลผลิตเติบโตขึ้นร้อยละ 3.500 และ 0.343 ต่อปี ตามลำดับ ส่วนปัจจัยแรงงานภาคการเกษตรและเนื้อที่ชลประทานส่งผลทำให้การเติบโตของผลผลิตลดลง

เมื่อพิจารณาองค์ประกอบย่อยของความเจริญเติบโตของผลผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมพบว่า การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิตที่มีผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีแบบเป็นกลางส่งผลให้เกิดการเติบโตของผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.556 ต่อปี ส่วนการเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตก็ส่งผลให้เกิดการเติบโตของผลผลิตเช่นกัน โดยทำให้เติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.037 ต่อปี

เมื่อพิจารณาในแต่ละช่วงเวลาพบว่า การเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 24 จะเป็นบวกในช่วงปี 2520-2539 โดยมีอัตราการเติบโตสูงสุดในช่วงปี 2535-2539 คือร้อยละ 9.255 ต่อปี และเมื่อพิจารณาจากแหล่งที่มาของความเจริญเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตรแล้ว พบว่าในช่วงปี 2520-2539 การเพิ่มปริมาณการใช้ปัจจัยการผลิตรวมจะส่งผลทำให้การเติบโตของผลผลิตเพิ่มขึ้น ส่วนในช่วงปี 2525-2542 ความเจริญเติบโตของผลผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมจะส่งผลให้เกิดการเติบโตของผลผลิตเพิ่มขึ้น สำหรับการเพิ่มปริมาณการใช้ปัจจัยการผลิตแต่ละชนิด พบว่าปัจจัยที่ดินเชื่อเพื่อการเกษตรมีบทบาทมากที่สุดโดยในช่วงปี 2520-2539 จะมีผลทำให้การเติบโตของผลผลิตเพิ่มขึ้น แต่ในช่วงปี 2540-2542 ดินเชื่อเพื่อการเกษตรกลับมีผลทำให้การเติบโตของผลผลิตลดลง โดยในช่วงนี้เนื้อที่ชลประทานจะเป็นปัจจัยเพียงชนิดเดียวที่จะทำให้เกิดการเติบโตของผลผลิตเพิ่มขึ้น ซึ่งช่วงเวลาก่อนหน้านั้น คือช่วงปี 2520-2534 เนื้อที่ชลประทานไม่มีบทบาทที่จะทำให้การเติบโตของผลผลิตเพิ่มขึ้นเลย และปัจจัยพื้นที่เพาะปลูกทางการเกษตรในช่วงปี 2520-2534 จะส่งผลทำให้เกิดการเติบโตของผลผลิตเพิ่มขึ้นแต่จะเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลงในทุกช่วงปีจนกระทั่งส่งผลทำให้การเติบโตของผลผลิตลดลงในช่วงปี 2534-2542 ส่วนปัจจัยแรงงานภาคการเกษตรนั้นพบว่าทุกช่วงปีจะไม่มีผลทำให้การเติบโตของผลผลิตเพิ่มขึ้น ยกเว้นในช่วงปี 2535-2539 เท่านั้นที่มีผลทำให้การเติบโตของผลผลิตเพิ่มขึ้น

เมื่อพิจารณาที่องค์ประกอบย่อยของความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวม พบว่าในช่วงปี 2520-2524 การเติบโตของผลผลิตเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีแบบเป็นกลางเท่านั้น ส่วนการเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตส่งผลให้การเติบโตของผลผลิตลดลง ซึ่งตรงกันข้ามกับช่วงปี 2540-2542 ที่การเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตจะก่อให้เกิดการเติบโตของผลผลิต ขณะที่การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีแบบ biased ส่งผลให้การเติบโตของผลผลิตลดลง สำหรับในช่วงปี 2525-2539 นั้นพบว่าการเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตและการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีแบบเป็นกลางต่างก็ส่งผลทำให้เกิดการเติบโตของผลผลิตเพิ่มขึ้นในอัตราที่ใกล้เคียงกัน รายละเอียดแสดงในตารางที่ 5.11

ตารางที่ 5.11 แหล่งที่มาของความเจริญเติบโตของผลิตภาคการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจ
ที่ 24 ในช่วงปี 2520-2542 (หน่วย : ร้อยละต่อปี)

เขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 24	2520-24	2525-29	2530-34	2535-39	2540-42	2520-42
Output Growth	1.061	6.873	5.689	9.255	-7.311	4.154
Input Growth	3.352	0.956	4.524	8.115	-8.345	2.561
* พื้นที่เพาะปลูกทางการเกษตร	1.473	0.852	0.405	-0.010	-1.530	0.343
* แรงงานภาคการเกษตร	-0.294	-1.020	-1.165	0.171	-1.731	-0.747
* สินเชื่อเพื่อการเกษตร	2.261	2.749	6.101	7.881	-5.237	3.500
* เนื้อที่ชลประทาน	-0.089	-1.625	-0.818	0.073	0.152	-0.534
Total Factor Productivity Growth	-2.291	5.916	1.165	1.140	1.034	1.593
* Technical efficiency change	-6.169	3.310	0.204	0.627	1.597	0.037
* Technological change	3.878	2.607	0.961	0.513	-0.563	1.556
- Neutral Technological change	88.800	88.440	88.040	87.640	87.320	88.080
- Bias Technological change	-84.922	-85.833	-87.079	-87.127	-87.883	-86.524

ที่มา : จากการคำนวณ

หมายเหตุ : เขตที่ 24 ประกอบด้วยจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส

6. เปรียบเทียบความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมภาคการเกษตรของ แต่ละเขตเกษตรเศรษฐกิจ ในช่วงปี 2520-2542

เมื่อพิจารณาที่อัตราการเติบโตของผลิตภาคการเกษตรของแต่ละเขตเกษตรเศรษฐกิจในภาคใต้ในช่วงปี 2520-2542 แล้วพบว่าอัตราการเติบโตเฉลี่ยของผลิตภาคการเกษตรมีค่าเป็นบวก

ในทุกเขตเกษตรเศรษฐกิจ โดยเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 23 มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยของผลผลิตภาคการเกษตรสูงสุดมีค่าเท่ากับร้อยละ 5.486 ต่อปี รองลงมาได้แก่ เขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 22 และ 24 โดยมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 5.078 และ 4.154 ต่อปี ตามลำดับ ขณะที่เขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 21 มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยของผลผลิตภาคการเกษตรต่ำสุด คือมีค่าเท่ากับร้อยละ 2.355 ต่อปี

ตารางที่ 5.12 เปรียบเทียบแหล่งที่มาของความเจริญเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 21-24 ในช่วงปี 2520-2542 (หน่วย : ร้อยละต่อปี)

ภาคใต้	เขตที่ 21	เขตที่ 22	เขตที่ 23	เขตที่ 24	ภาค
Output Growth	2.355	5.078	5.486	4.154	4.268
Input Growth	-0.042	6.306	-0.219	2.561	2.152
* พื้นที่เพาะปลูกทางการเกษตร	-0.925	0.268	-0.768	0.343	-0.271
* แรงงานภาคการเกษตร	-0.754	-0.275	0.163	-0.749	-0.403
* สินเชื่อเพื่อการเกษตร	2.413	6.562	-0.436	3.500	3.010
* เนื้อที่ชลประทาน	-0.774	-0.248	0.822	-0.534	-0.184
Total Factor Productivity Growth	2.398	-1.228	5.705	1.593	2.117
* Technical efficiency change	-0.371	-0.184	0.516	0.037	-0.001
* Technological change	2.769	-1.044	5.190	1.556	2.118
- Neutral Technological change	88.080	88.080	88.080	88.080	88.080
- Bias Technological change	-85.331	-89.124	-82.890	-86.524	-85.963

ที่มา : จากการคำนวณ

หมายเหตุ เขตที่ 21 ประกอบด้วยจังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี และระนอง

เขตที่ 22 ประกอบด้วยจังหวัดนครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา และสตูล

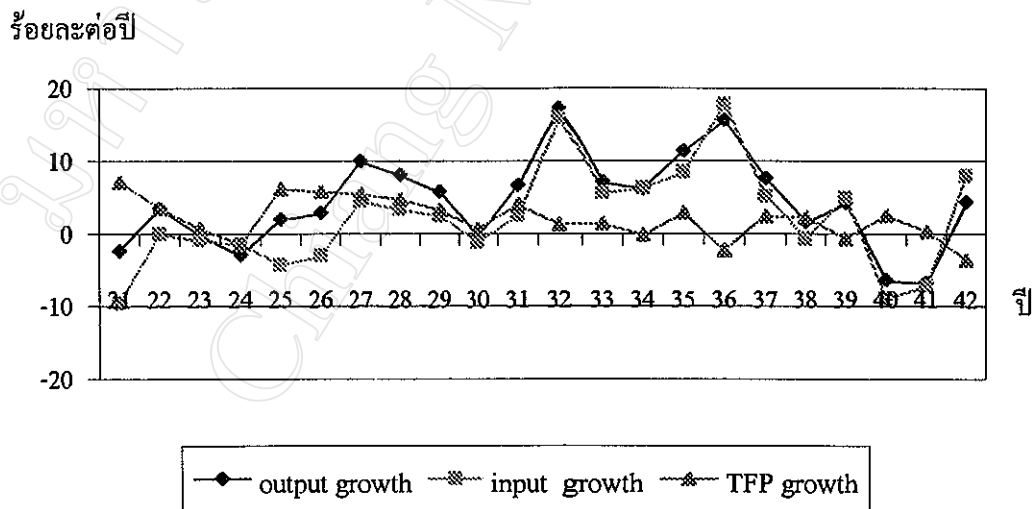
เขตที่ 23 ประกอบด้วยจังหวัดพังงา ภูเก็ต กระบี่ และตรัง

เขตที่ 24 ประกอบด้วยจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส

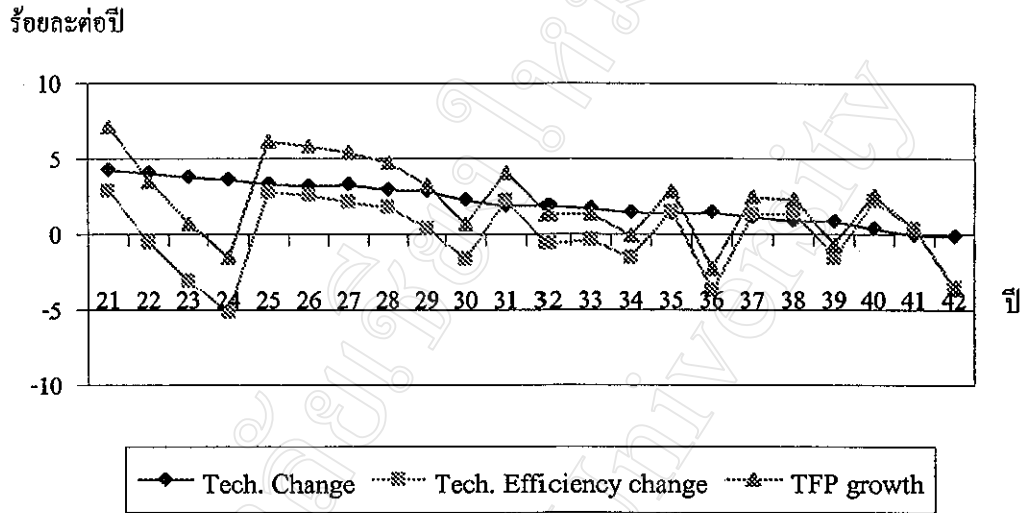
เมื่อพิจารณาแหล่งที่มาของความเจริญเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตรในแต่ละเขตเกษตรเศรษฐกิจ พบว่าความเจริญเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 21 และ 23 มีผลมาจากความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมเป็นสำคัญ ส่วนเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 22 มีผลมาจากการเพิ่มปริมาณการใช้ปัจจัยการผลิตโดยรวมเป็นสำคัญ และในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 24 ความเจริญเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตรมีผลมาจากการเพิ่มปริมาณการใช้ปัจจัยการผลิตรวมและความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวม สำหรับเขตเกษตรเศรษฐกิจ

ที่ 22 และ 24 ที่การเพิ่มปริมาณการใช้ปัจจัยการผลิตรวมเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดการเติบโตของผลผลิตพบว่าปัจจัยการผลิตที่สำคัญที่ก่อให้เกิดการเติบโตก็คือปัจจัยสินเชื่อการเกษตร รองลงมาคือพื้นที่เพาะปลูกทางการเกษตร ส่วนแรงงานภาคการเกษตรและเนื้อที่ชลประทานไม่ได้มีผลทำให้เกิดการเติบโตของผลผลิตเพิ่มขึ้น และในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 21, 23 และ 24 ที่ความเจริญเติบโตของผลผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดความเจริญเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตร พบว่าความเจริญเติบโตของผลผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมดังกล่าวเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีแบบเป็นกลางเป็นหลัก โดยเขตเกษตรเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิตสูงสุดก็คือเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 23 มีค่าเท่ากับร้อยละ 5.190 ต่อปี รองลงมาคือเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 21 และ 24 ซึ่งมีค่าเท่ากับร้อยละ 2.769 และ 1.556 ต่อปี ตามลำดับ ส่วนการเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตพบว่าในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 21 การเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตไม่มีผลทำให้เกิดความเจริญเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตร ส่วนเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 23 และ 24 มีผลทำให้เกิดความเจริญเติบโตเพียงเล็กน้อยเท่านั้นคือร้อยละ 0.516 และ 0.037 ต่อปี ตามลำดับ รายละเอียดแสดงในตารางที่ 5.12

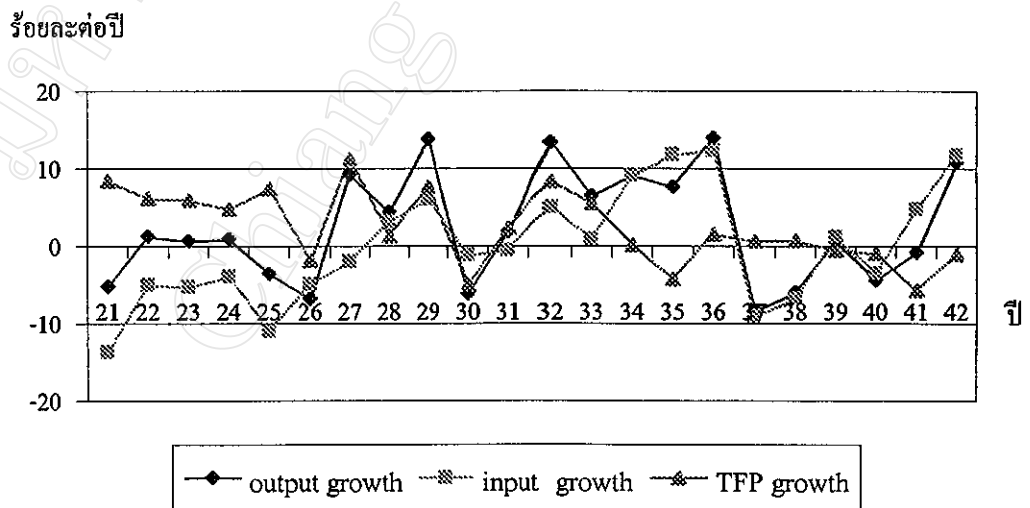
รูปที่ 5.2 อัตราการเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตรในภาคใต้ ในช่วงปี 2520-2542

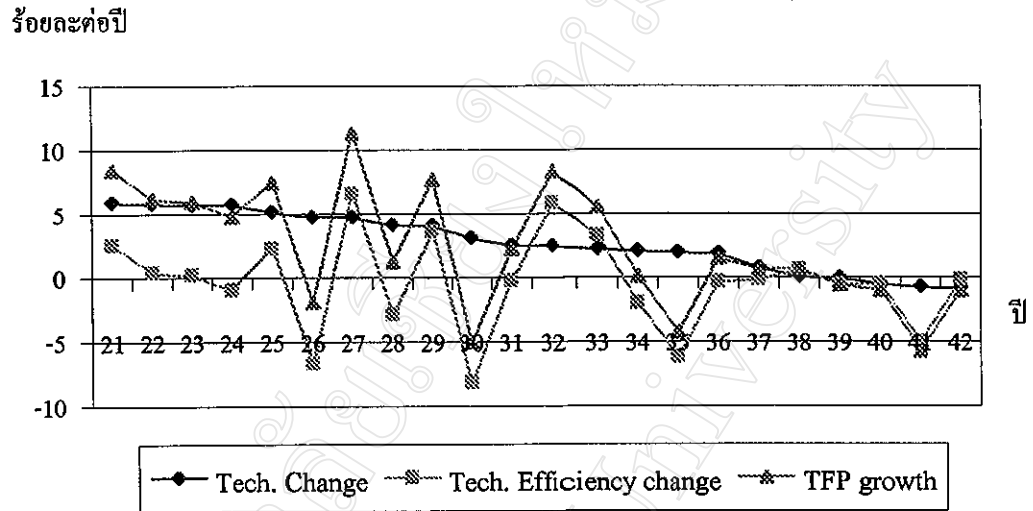
รูปที่ 5.3 ความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมภาคการเกษตรในภาคใต้ ในช่วงปี 2520-2542

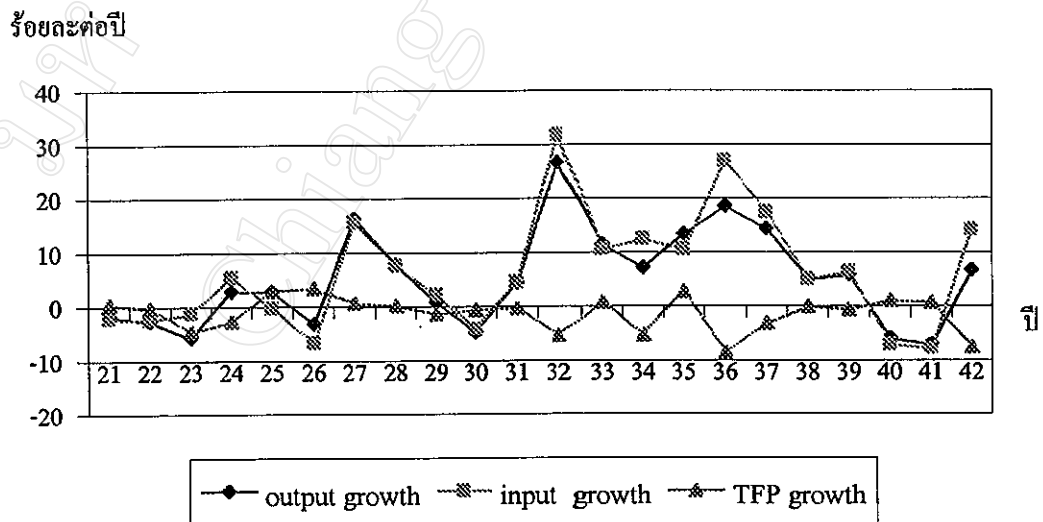
รูปที่ 5.4 อัตราการเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 21 ในช่วงปี 2520-2542

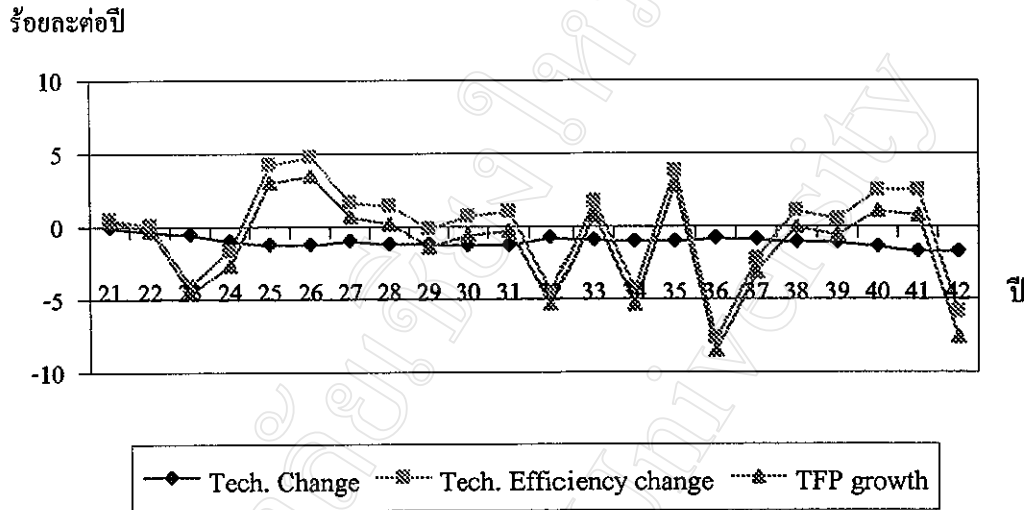
รูปที่ 5.5 ความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมภาคการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 21 ในช่วงปี 2520-2542

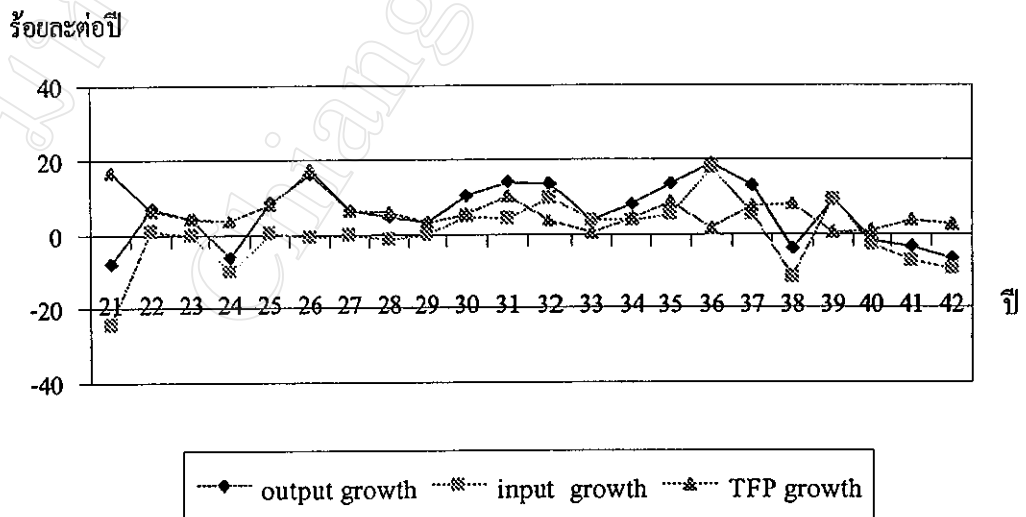
รูปที่ 5.6 อัตราการเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 22 ในช่วงปี 2520-2542

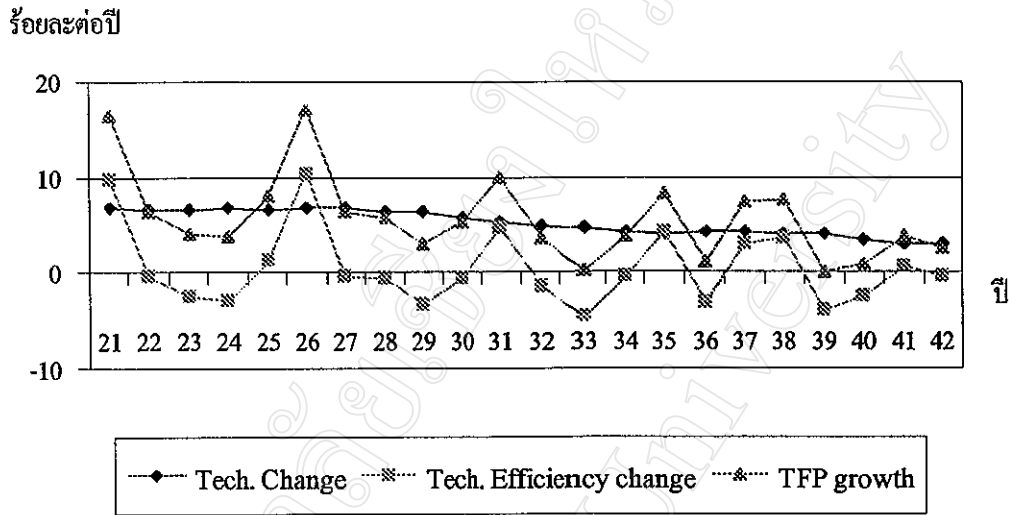
รูปที่ 5.7 ความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมภาคการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 22 ในช่วงปี 2520-2542

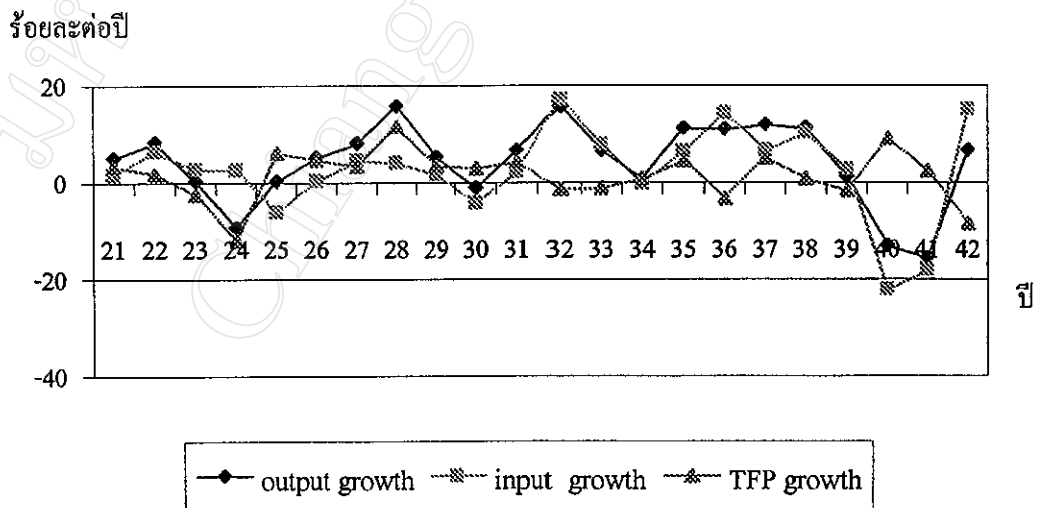
รูปที่ 5.8 อัตราการเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 23 ในช่วงปี 2520-2542

รูปที่ 5.9 ความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิต โดยรวมภาคการเกษตรในเขตเกษตร
เศรษฐกิจที่ 23 ในช่วงปี 2520-2542

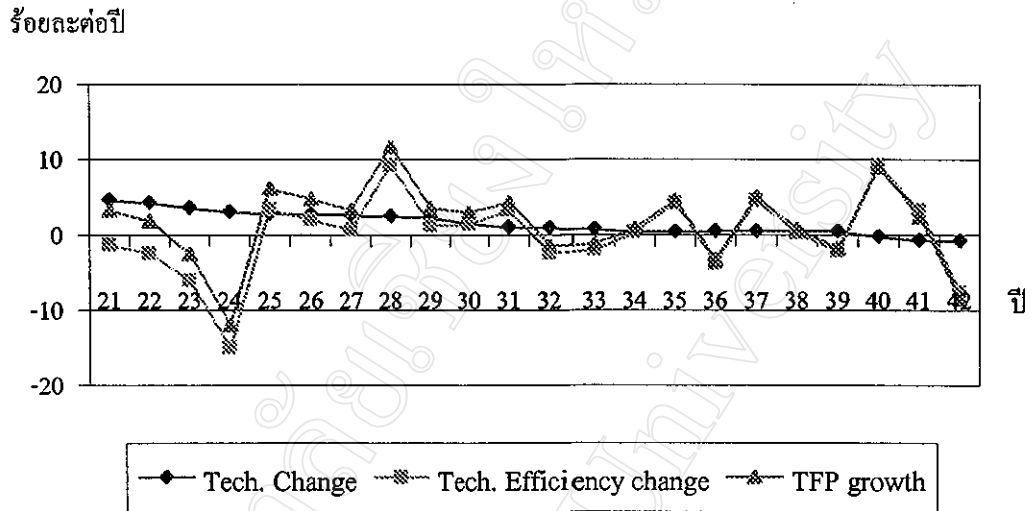

รูปที่ 5.10 อัตราการเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 24 ในช่วงปี 2520-
2542

รูปที่ 5.11 ความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิต โดยรวมภาคการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 24 ในช่วงปี 2520-2542

5.2 การประมาณแบบ Malmquist DEA

ความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิต โดยรวมภาคการเกษตรของภาคใต้ ในช่วงปี 2520-2542 มีสมการ Distance Function 938 สมการ ดังสมการตัวอย่างที่ (3.27) ถึง (3.30) ซึ่งเป็น 4 สมการหลักของแต่ละจังหวัด เมื่อนำมาประมาณหาค่า Distances Function เพื่อที่จะใช้เป็นค่าในการคำนวณหาความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมด้วยวิธี Malmquist DEA โดยใช้โปรแกรม DEAP version 2.1 ดังคำสั่งที่ 1x ในภาคผนวก ข จะได้ค่า Distances Function ทั้งหมด 938 ค่า จากนั้นนำค่าที่ได้มาคำนวณโดยสูตรคำนวณที่แสดงในสมการที่ (3.3) จะทำให้ได้ค่าความเจริญเติบโตของผลผลิต, การเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิต และการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิต นอกจากนี้ค่าดังกล่าวจะแสดงออกมาพร้อมกับผลของ Distances Function ดังนั้นจึงไม่จำเป็นต้องนำค่า Distances Function มาคำนวณตามสูตรเพื่อหาค่าดังกล่าว

การหาค่าความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวม, การเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตและการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิตในแต่ละเขตเกษตรเศรษฐกิจ สามารถหาได้ด้วยการหาค่าเฉลี่ยของจังหวัดต่างๆ ที่อยู่ในแต่ละเขตเกษตรเศรษฐกิจ ดังแสดงในตารางที่ 1ฉ-5ฉ ของภาคผนวก ฉ

5.2.1 ความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมภาคการเกษตรในภาคใต้ในช่วงปี 2520-2542

ผลการคำนวณ พบว่า ความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมภาคการเกษตรของภาคใต้มีค่าเท่ากับ 1.010 หรือมีความเจริญเติบโตเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.00 ต่อปี ทั้งนี้มีสาเหตุหลักมาจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีการผลิตที่มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.40 ต่อปี ในขณะที่การเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตได้มีการเปลี่ยนแปลงลดลงร้อยละ -0.03 ต่อปี

เมื่อพิจารณาในแต่ละช่วงเวลา พบว่าตั้งแต่ช่วงปี 2525-2529 จนถึงช่วงปี 2540-2542 ความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมภาคการเกษตรของภาคใต้มีความเจริญเติบโตเพิ่มขึ้นทุกช่วงเวลา โดยในช่วงที่มีความเจริญเติบโตเพิ่มขึ้นสูงสุดคือช่วงปี 2540-2542 ซึ่งเติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.90 ต่อปี ส่วนในช่วงปี 2520-2524 ความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมจะมีการเติบโตเป็นลบคือลดลงร้อยละ -4.90 ต่อปี เมื่อแยกพิจารณาองค์ประกอบย่อยของความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวม พบว่าการเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตมีส่วนทำให้ความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2525-2529 และช่วงปี 2535-2542 โดยช่วงปี 2525-2529 การเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตมีผลทำให้ความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมมีการเติบโตเพิ่มขึ้นสูงสุดคือเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.70 ต่อปี รองลงมาคือช่วงปี 2540-2542 มีการเติบโตร้อยละ 5.30 ต่อปี ส่วนในช่วงปี 2520-2524 และช่วงปี 2530-2534 การเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตของภาคใต้ส่งผลให้ความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมมีการเติบโตติดลบคือเติบโตลดลงร้อยละ -9.40 และ -8.60 ต่อปีตามลำดับ สำหรับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิตพบว่าทุกช่วงปีการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีมีค่าเป็นบวกยกเว้นช่วงปี 2525-2529 ที่มีค่าติดลบ โดยมีการเปลี่ยนแปลงลดลงร้อยละ -9.50 ต่อปี ส่วนการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิตที่มีค่าเป็นบวกพบว่าในช่วงปี 2530-2534 จะมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นสูงสุด คือร้อยละ 12.80 ต่อปี รองลงมาคือช่วงปี 2520-2524 และ 2535-2539 คือร้อยละ 6.00 และ 1.80 ต่อปี ตามลำดับ รายละเอียดแสดงในตารางที่ 5.13

ตารางที่ 5.13 ความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมภาคการเกษตรในภาคใต้
ในช่วงปี 2520-2542 จากการประมาณแบบ Malmquist DEA

ภาคใต้	2520-24	2525-29	2530-34	2535-39	2540-42	2520-42
Total Factor Productivity Growth	0.951	1.004	1.015	1.028	1.059	1.010
ร้อยละต่อปี	-4.90	0.40	1.50	2.80	5.90	1.00
Technical efficiency change	0.906	1.117	0.914	1.012	1.053	1.000
ร้อยละต่อปี	-9.40	11.70	-8.60	1.20	5.30	-0.03
Technological change	1.060	0.905	1.128	1.018	1.011	1.024
ร้อยละต่อปี	6.00	-9.50	12.80	1.80	1.10	2.40

ที่มา : จากการคำนวณ

5.2.2 ความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมภาคการเกษตรในเขตเกษตร เศรษฐกิจที่ 21 ในช่วงปี 2520-2542

ผลการคำนวณ พบว่า ความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมภาคการเกษตรของเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 21 มีค่าเท่ากับ 0.953 หรือมีความเจริญเติบโตลดลงร้อยละ -4.70 ต่อปี โดยเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตที่มีการเปลี่ยนแปลงร้อยละ -3.40 ต่อปี ส่วนการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิตได้มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย ซึ่งจะทำให้ความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมมีความเจริญเติบโตเพิ่มขึ้นเท่ากับร้อยละ 0.70 ต่อปี

เมื่อพิจารณาในแต่ละช่วงเวลาพบว่าทุกช่วงเวลาความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมจะมีการเติบโตติดลบ โดยช่วงปี 2535-2539 จะเป็นช่วงที่มีการเติบโตติดลบมากที่สุดคือร้อยละ -6.20 ต่อปี รองลงมาคือช่วงปี 2520-2524 และ 2540-2542 ซึ่งมีการเติบโตติดลบเท่ากับร้อยละ -5.10 และ -4.80 ต่อปี ตามลำดับ ส่วนช่วงปี 2525-2529 เขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 21 จะมีความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมติดลบน้อยที่สุดคือร้อยละ -2.80 ต่อปี เมื่อแยกพิจารณาองค์ประกอบย่อยของความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมพบว่า การเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตได้ส่งผลให้ความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมมีการเติบโตลดลงทุกช่วงปี ยกเว้นช่วงปี 2525-2529 เท่านั้นที่มีผลทำให้เกิดการเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 10.00 ต่อปี ส่วนช่วงปีต่างๆ ที่มีผลทำให้ความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมลดลง พบว่า ช่วงปี 2530-2534 มีผลทำให้การเติบโตลดลงมากที่สุดคือ ร้อยละ -12.50 ต่อปี รองลงมาคือช่วงปี 2520-2524 และ 2535-2539 โดยมี

การเติบโตลดลงเท่ากับร้อยละ -11.20 และ -3.30 ต่อปี ตามลำดับ สำหรับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิต พบว่าในช่วงปี 2530-2534 จะมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นสูงสุด คือร้อยละ 12.10 ต่อปี รองลงมาคือช่วงปี 2520-2524 โดยเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.60 ต่อปี ส่วนช่วงปีที่เหลือ จะมีการเปลี่ยนแปลงติดลบ ซึ่งช่วงที่เปลี่ยนแปลงติดลบมากที่สุดคือช่วงปี 2525-2529 โดยมีการเปลี่ยนแปลงติดลบเท่ากับร้อยละ -11.10 ต่อปี รายละเอียดแสดงในตารางที่ 5.14

ตารางที่ 5.14 ความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมภาคการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 21 ในช่วงปี 2520-2542 จากการประมาณแบบ Malmquist DEA

เขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 21	2520-24	2525-29	2530-34	2535-39	2540-42	2520-42
Total Factor Productivity Growth	0.949	0.972	0.955	0.938	0.952	0.953
ร้อยละต่อปี	-5.10	-2.80	-4.50	-6.20	-4.80	-4.70
Technical efficiency change	0.888	1.100	0.875	0.967	0.997	0.966
ร้อยละต่อปี	-11.20	10.00	-12.50	-3.30	-0.30	-3.40
Technological change	1.076	0.889	1.121	0.976	0.971	1.007
ร้อยละต่อปี	7.60	-11.10	12.10	-2.40	-2.90	0.70

ที่มา : จากการคำนวณ

หมายเหตุ : เขตที่ 21 ประกอบด้วยจังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี และระนอง

5.2.3 ความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมภาคการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 22 ในช่วงปี 2520-2542

ผลการคำนวณพบว่าความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมภาคการเกษตรของเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 22 มีค่าเท่ากับ 1.016 หรือมีความเจริญเติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.60 ต่อปี ซึ่งเป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิตมากกว่าการเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิต โดยการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิตจะทำให้ความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.90 ต่อปี ส่วนการเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตส่งผลทำให้เกิดความเจริญเติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.10 ต่อปี

เมื่อพิจารณาในแต่ละช่วงเวลาพบว่า เขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 22 มีความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมเป็นบวกตั้งแต่ช่วงปี 2525-2529 เป็นต้นมาและเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ จนเติบโตสูงสุดร้อยละ 7.40 ต่อปีในช่วงปี 2535-2539 จากนั้นได้เติบโตเพิ่มขึ้นในสัดส่วนที่น้อยลงคือร้อยละ 3.70 ต่อปีในช่วงปี 2540-2542 เมื่อพิจารณาองค์ประกอบย่อยของความเจริญเติบโตของ

ผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมพบว่า ในช่วงปี 2525-2529 และ 2535-2542 การเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตจะมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นเป็นบวกและเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้เกิดความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวม โดยจะทำให้มีความเจริญเติบโตเพิ่มขึ้นสูงสุดในช่วงปี 2525-2529 คือร้อยละ 14.20 ต่อปี รองลงมาคือช่วงปี 2535-2539 และ 2540-2542 คือร้อยละ 5.30 และร้อยละ 3.80 ต่อปี ตามลำดับ ส่วนในช่วงปีที่เหลือจะก่อให้เกิดความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมลดลง โดยช่วงปี 2530-2534 จะมีความเจริญเติบโตลดลงสูงสุดคือร้อยละ -10.50 ต่อปี สำหรับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิตนั้นพบว่าในช่วงปี 2530-2534 จะส่งผลทำให้เกิดความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมสูงสุดคือเติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.20 ต่อปี รองลงมาคือช่วงปี 2520-2524 ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.70 ต่อปี โดย 2 ช่วงเวลาดังกล่าวจะเป็นช่วงเวลาที่การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิตเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้เกิดความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมเพิ่มขึ้น รายละเอียดแสดงในตารางที่ 5.15

ตารางที่ 5.15 ความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมภาคการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 22 ในช่วงปี 2520-2542 จากการประมาณแบบ Malmquist DEA

เขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 22	2520-24	2525-29	2530-34	2535-39	2540-42	2520-42
Total Factor Productivity Growth	0.943	1.003	1.016	1.074	1.037	1.016
ร้อยละต่อปี	-5.70	0.30	1.60	7.40	3.70	1.60
Technical efficiency change	0.920	1.142	0.895	1.053	1.038	1.011
ร้อยละต่อปี	-8.00	14.20	-10.50	5.30	3.80	1.10
Technological change	1.057	0.891	1.162	1.029	0.998	1.029
ร้อยละต่อปี	5.70	-10.90	16.20	2.90	-0.20	2.90

ที่มา : จากการคำนวณ

หมายเหตุ : เขตที่ 22 ประกอบด้วยจังหวัดนครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา และสตูล

5.2.4 ความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมภาคการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 23 ในช่วงปี 2520-2542

ผลการคำนวณพบว่าความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมภาคการเกษตรของเขตเศรษฐกิจที่ 23 มีค่าเท่ากับ 1.046 หรือมีความเจริญเติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.60 ต่อปี ซึ่งเป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิตมากกว่าการเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิต โดยการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีจะทำให้ความเจริญเติบโต

ของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.10 ต่อปี ส่วนการเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตส่งผลทำให้เกิดความเจริญเติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.30 ต่อปี

ตารางที่ 5.16 ความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมภาคการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 23 ในช่วงปี 2520-2542 จากการประมาณแบบ Malmquist DEA

เขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 23	2520-24	2525-29	2530-34	2535-39	2540-42	2520-42
Total Factor Productivity Growth	1.021	1.020	1.081	1.025	1.098	1.046
ร้อยละต่อปี	2.10	2.00	8.10	2.50	9.80	4.60
Technical efficiency change	0.968	1.074	0.982	0.976	1.086	1.013
ร้อยละต่อปี	-3.20	7.40	-1.80	-2.40	8.60	1.30
Technological change	1.052	0.936	1.098	1.047	1.019	1.031
ร้อยละต่อปี	5.20	-6.40	9.80	4.70	1.90	3.10

ที่มา : จากการคำนวณ

หมายเหตุ : เขตที่ 23 ประกอบด้วยจังหวัดพังงา ภูเก็ต กระบี่ และตรัง

เมื่อพิจารณาในแต่ละช่วงเวลาแล้วพบว่าเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 23 มีความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมเป็นบวกทุกช่วงเวลา โดยช่วงปี 2540-2542 จะมีความเจริญเติบโตสูงสุดคือร้อยละ 9.80 ต่อปี รองลงมาคือช่วงปี 2530-2534 และ 2535-2539 ซึ่งมีความเจริญเติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.10 และ 2.50 ต่อปี ตามลำดับ ส่วนช่วงปี 2525-2529 จะมีความเจริญเติบโตต่ำสุดคือร้อยละ 2.00 ต่อปี เมื่อพิจารณาองค์ประกอบย่อยของความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวม พบว่าในช่วงปี 2525-2529 และช่วงปี 2540-2542 การเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพทางเทคนิคจะมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นเท่ากับร้อยละ 7.40 และ 8.60 ต่อปี ตามลำดับ โดย 2 ช่วงเวลาดังกล่าวจะเป็นช่วงเวลาที่การเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้เกิดความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวม ส่วนช่วงเวลาที่เหลือการเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตจะมีผลทำให้ความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมลดลง โดยช่วงปี 2520-2524 จะมีการเปลี่ยนแปลงลดลงสูงสุดคือร้อยละ -3.20 ต่อปี สำหรับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีการผลิต พบว่ามีผลทำให้ความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมเพิ่มขึ้นทุกช่วงเวลา ยกเว้นช่วงปี 2525-2529 ที่จะทำให้ความเจริญเติบโตลดลงร้อยละ -6.40 ต่อปี โดยช่วงเวลาที่ทำให้เกิดความเจริญเติบโตสูงสุดคือช่วงปี 2530-2534 ซึ่งจะเจริญเติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.80 ต่อปี รองลงมาคือช่วงปี 2520-2524 และช่วงปี 2535-2539 ซึ่งมีความเจริญเติบโต

โตเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.20 และ 4.70 ต่อปี ตามลำดับ โดยทั้ง 3 ช่วงเวลานี้จะเป็นช่วงเวลาที่การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีการผลิตเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้เกิดความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมเพิ่มขึ้น รายละเอียดแสดงในตารางที่ 5.16

5.2.5 ความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมภาคการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 24 ในช่วงปี 2520-2542

ผลการคำนวณพบว่าความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมภาคการเกษตรของเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 24 มีค่าเท่ากับ 1.024 หรือมีความเจริญเติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.40 ต่อปี ซึ่งเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิตมากกว่าการเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิต โดยการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิตจะทำให้ความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.00 ต่อปี ส่วนการเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพของเทคนิคการผลิตส่งผลทำให้เกิดความเจริญเติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.00 ต่อปี

เมื่อพิจารณาในแต่ละช่วงเวลาพบว่าเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 24 มีความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมเป็นบวกตั้งแต่ช่วงปี 2525-2529 เป็นต้นมา โดยช่วงปี 2540-2542 จะมีความเจริญเติบโตสูงสุดคือร้อยละ 14.80 ต่อปี รองลงมาคือช่วงปี 2535-2539 และ 2525-2529 คือร้อยละ 7.30 และ 2.20 ต่อปี ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาที่องค์ประกอบย่อยของความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวม พบว่าในช่วงปี 2525-2529, 2535-2539 และช่วงปี 2540-2542 การเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นและเป็นช่วงเวลาที่เป็สาเหตุหลักที่ทำให้เกิดความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวม ซึ่งจะทำให้มีความเจริญเติบโตเพิ่มขึ้นสูงสุดในช่วงปี 2525-2529 คือร้อยละ 15.50 ต่อปี รองลงมาคือช่วงปี 2540-2542 และ 2535-2539 คือร้อยละ 9.20 และ 5.20 ต่อปี ตามลำดับ ส่วนในช่วงปีที่เหลือจะก่อให้เกิดความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมลดลง โดยในช่วงปี 2520-2524 จะมีความเจริญเติบโตลดลงสูงสุดคือร้อยละ -15.20 ต่อปี สำหรับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิตนั้น พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงเป็นบวกทุกช่วงปี ยกเว้นช่วงปี 2525-2529 ที่มีการเปลี่ยนแปลงเป็นลบเท่ากับร้อยละ -9.80 ต่อปี โดยช่วงเวลาที่มีการเปลี่ยนแปลงเป็นบวกนั้นพบว่าในช่วงปี 2530-2534 จะส่งผลทำให้เกิดความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมสูงสุด คือร้อยละ 13.10 ต่อปี รองลงมาคือช่วงปี 2520-2524 ที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.60 ต่อปี โดย 2 ช่วงเวลาดังกล่าวจะเป็นช่วงเวลาที่การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิตเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้เกิดความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมเพิ่มขึ้น รายละเอียดแสดงในตารางที่ 5.17

ตารางที่ 5.17 ความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมภาคการเกษตรในเขตเกษตร
เศรษฐกิจที่ 24 ในช่วงปี 2520-2542 จากการประมาณแบบ Malmquist DEA

เขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 24	2520-24	2525-29	2530-34	2535-39	2540-42	2520-42
Total Factor Productivity Growth	0.891	1.022	1.009	1.073	1.148	1.024
ร้อยละต่อปี	-10.90	2.20	0.90	7.30	14.80	2.40
Technical efficiency change	0.848	1.155	0.903	1.052	1.092	1.010
ร้อยละต่อปี	-15.20	15.50	-9.70	5.20	9.20	1.00
Technological change	1.056	0.902	1.131	1.022	1.053	1.030
ร้อยละต่อปี	5.60	-9.80	13.10	2.20	5.30	3.00

ที่มา : จากการคำนวณ

หมายเหตุ : เขตที่ 24 ประกอบด้วยจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส

5.2.6 เปรียบเทียบความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมของแต่ละเขต เกษตรเศรษฐกิจ ในช่วงปี 2520-2542

เมื่อพิจารณาที่ความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมภาคการเกษตรของแต่ละเขตเกษตรเศรษฐกิจในภาคใต้ในช่วงปี 2520-2542 พบว่าความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมมีความเจริญเติบโตเป็นบวกใน 3 เขตเกษตรเศรษฐกิจคือเขตที่ 22, 23 และ 24 โดยเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 23 จะมีความเจริญเติบโตสูงสุดคือร้อยละ 4.60 ต่อปี รองลงมาคือเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 24 และ 22 ที่มีความเจริญเติบโตเพิ่มขึ้นเท่ากับร้อยละ 2.40 และ 1.60 ต่อปี ตามลำดับ ส่วนเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 21 จะเป็นเขตเดียวที่มีความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมเป็นลบ โดยจะมีความเจริญเติบโตลดลงร้อยละ -4.70 ต่อปี

เมื่อพิจารณาที่องค์ประกอบย่อยของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมพบว่าทุกเขตเกษตรเศรษฐกิจการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิตจะเป็นสาเหตุหลักที่ก่อให้เกิดความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวม โดยการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีการผลิตของเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 23 จะมีผลทำให้เกิดความเจริญเติบโตเพิ่มขึ้นสูงสุดคือร้อยละ 3.10 ต่อปี รองลงมาคือเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 24, 22 และ 21 คือมีความเจริญเติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.00, 2.90, และ 0.70 ต่อปี ตามลำดับ สำหรับการเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตพบว่าในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 22, 23, และ 24 ได้มีส่วนที่ทำให้เกิดความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมเช่นเดียวกัน แต่จะมีส่วนทำให้เพิ่มในสัดส่วนที่น้อยกว่าการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี โดยจะมีส่วนทำให้เกิดความเจริญเติบโตเพิ่มขึ้นเท่ากับร้อยละ 1.10, 1.30 และ 1.00 ต่อปี ตามลำดับ

ส่วนเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 21 ที่มีความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมเป็นลบพบว่าการเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตเป็นสาเหตุที่ทำให้ความเจริญเติบโตติดลบ โดยการเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพทางเทคนิคได้มีการเปลี่ยนแปลงลดลงร้อยละ -3.40 ต่อปี รายละเอียดแสดงในตารางที่ 5.18

ตารางที่ 5.18 เปรียบเทียบความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมภาคการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 21-24 ในช่วงปี 2520-2542 จากการประมาณแบบ Malmquist DEA

ภาคใต้	เขตที่ 21	เขตที่ 22	เขตที่ 23	เขตที่ 24	ภาค
Total Factor Productivity Growth	0.953	1.016	1.046	1.024	1.010
ร้อยละต่อปี	-4.70	1.60	4.60	2.40	1.00
Technical efficiency change	0.966	1.011	1.013	1.010	1.000
ร้อยละต่อปี	-3.40	1.10	1.30	1.00	-0.03
Technological change	1.007	1.029	1.031	1.030	1.024
ร้อยละต่อปี	0.70	2.90	3.10	3.00	2.40

ที่มา: จากการคำนวณ

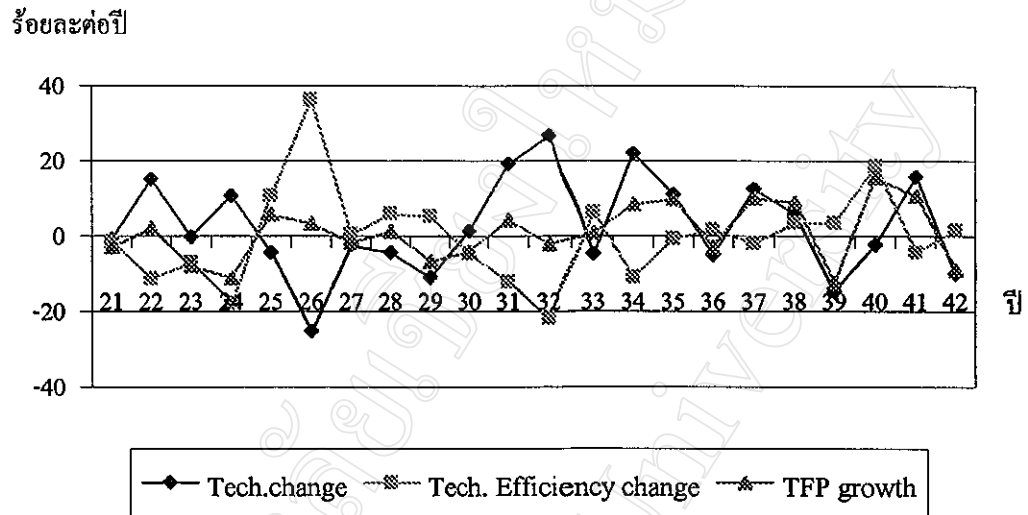
หมายเหตุ เขตที่ 21 ประกอบด้วยจังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี และระนอง

เขตที่ 22 ประกอบด้วยจังหวัดนครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา และสตูล

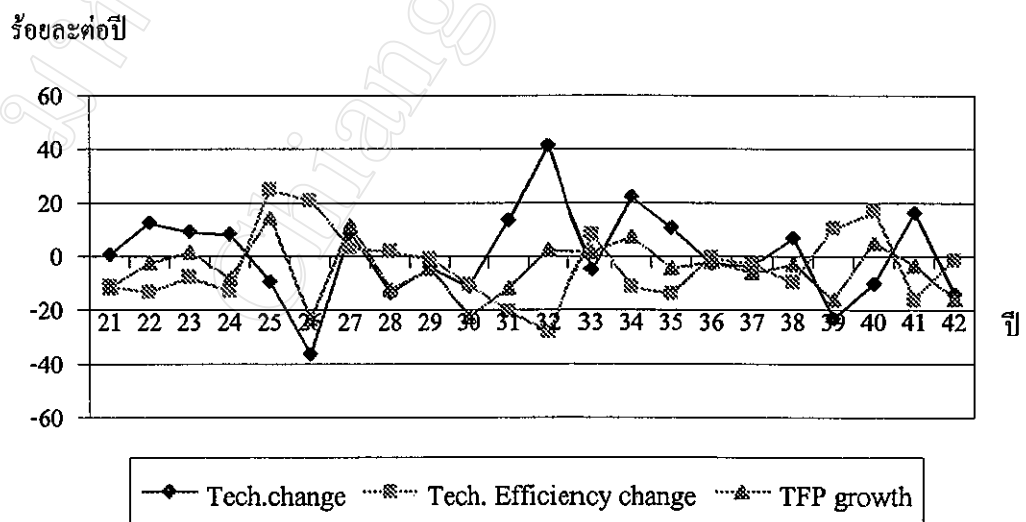
เขตที่ 23 ประกอบด้วยจังหวัดพังงา ภูเก็ต กระบี่ และตรัง

เขตที่ 24 ประกอบด้วยจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส

รูปที่ 5.12 ความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมภาคการเกษตรในภาคใต้ ในช่วงปี 2520-2542 โดยใช้การประมาณแบบ Malmquist DEA

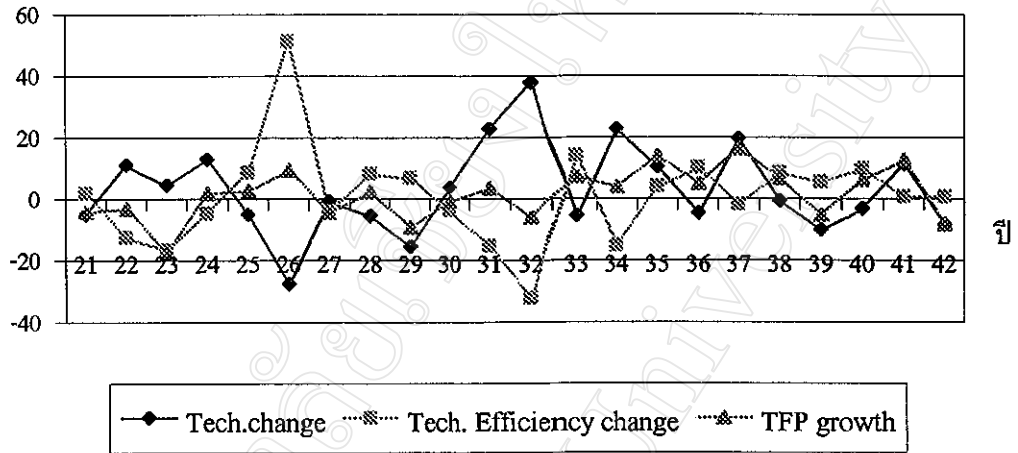

รูปที่ 5.13 ความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมภาคการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 21 ในช่วงปี 2520-2542 โดยใช้การประมาณแบบ Malmquist DEA

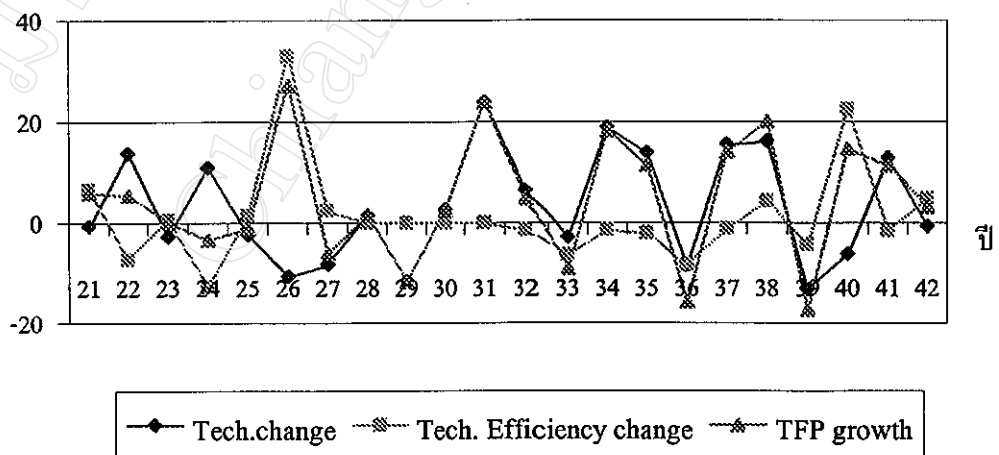
รูปที่ 5.14 ความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิต โดยรวมภาคการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 22 ในช่วงปี 2520-2542 โดยใช้การประมาณแบบ Malmquist DEA

ร้อยละต่อปี

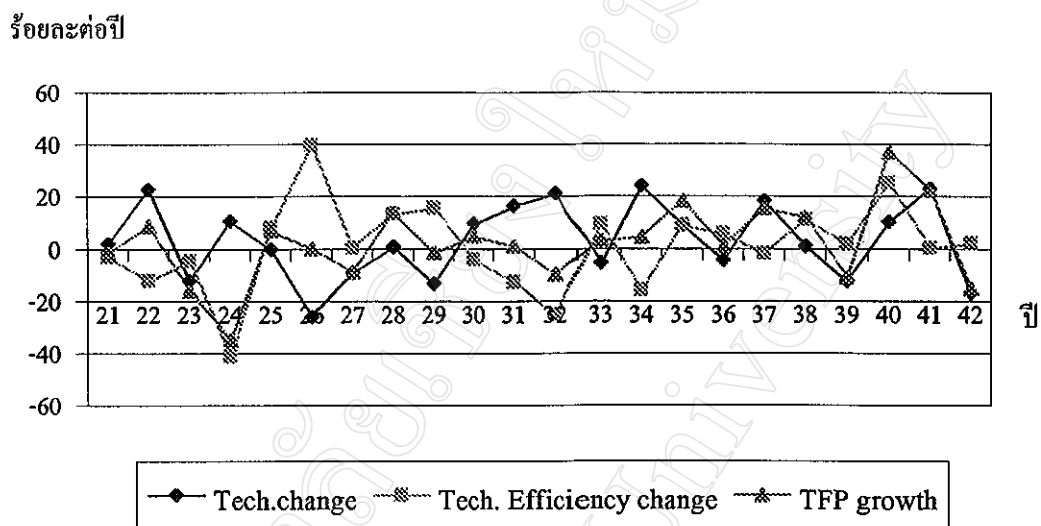

รูปที่ 5.15 ความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิต โดยรวมภาคการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 23 ในช่วงปี 2520-2542 โดยใช้การประมาณแบบ Malmquist DEA

ร้อยละต่อปี

รูปที่ 5.16 ความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิต โดยรวมภาคการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 24 ในช่วงปี 2520-2542 โดยใช้การประมาณแบบ Malmquist DEA

5.3 การเปรียบเทียบระหว่างการประมาณโดยใช้ Stochastic Frontier และการประมาณแบบ Malmquist DEA

การประมาณโดยใช้ Stochastic frontier สามารถคำนวณหาค่าความเจริญเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตร และแหล่งที่มาของความเจริญเติบโตของผลผลิตภาคการเกษตร ซึ่งประกอบไปด้วย การเพิ่มปริมาณการใช้ปัจจัยการผลิตโดยรวม(Input growth) และความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวม(TFP growth) โดย TFP growth แบ่งออกเป็น การเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตและการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีการผลิต ซึ่งได้แก่การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีแบบเป็นกลาง(neutral technological change) และการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีแบบ biased (biased technological change) ส่วนการประมาณแบบ Malmquist DEA จะสามารถคำนวณหาได้เฉพาะค่าความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวม, การเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิต และการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีเท่านั้น ดังนั้นการเปรียบเทียบผลที่ได้จาก 2 วิธีดังกล่าว จึงเปรียบเทียบได้เฉพาะค่าความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวม และองค์ประกอบย่อยทั้ง 2 ตัวซึ่งก็คือ การเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิต และการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีการผลิต

จากผลการคำนวณของทั้ง 2 วิธี พบว่าโดยภาพรวมของภาคได้ผลของทั้ง 2 วิธีมีผลที่ใกล้เคียงกันและมีทิศทางไปในทางเดียวกัน กล่าวคือความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดย

รวมภาคการเกษตรของภาคใต้ในช่วงปี 2520-2542 มีความเจริญเติบโตเป็นบวก โดยเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีการผลิตที่มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น ส่วนการเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตที่มีการเปลี่ยนแปลงติดลบ จะส่งผลทำให้ความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมลดลง เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายเขตเกษตรเศรษฐกิจแล้วพบว่าในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 23 และ 24 ผลของทั้ง 2 วิธีมีผลที่ใกล้เคียงกันและในทิศทางเดียวกันคือมีความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมเป็นบวกซึ่งเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีการผลิตมากกว่าผลจากการเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิต ส่วนในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 21 พบว่าความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมภาคการเกษตรมีทิศทางตรงกันข้ามกัน คือการประมาณแบบ Stochastic Frontier มีค่าเป็นบวก ส่วนการประมาณแบบ Malmquist DEA มีค่าเป็นลบ แต่ผลของการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีการผลิตและการเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตกลับมีผลจากทั้ง 2 วิธีเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือมีการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีการผลิตเพิ่มขึ้นแต่มีการเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพทางเทคนิคการผลิตลดลง และในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 22 พบว่าผลของทั้ง 2 วิธีมีทิศทางตรงกันข้ามกัน ซึ่งการที่ผลของทั้ง 2 วิธีมีความแตกต่างกันนี้อาจเป็นผลมาจากความคลาดเคลื่อนของการประมาณในแต่ละวิธี รายละเอียดแสดงในตารางที่ 5.19

อย่างไรก็ตามผลการประมาณโดยใช้ Stochastic frontier ซึ่งเป็นวิธีการทางเศรษฐมิติ จะมีค่าสูงกว่าผลที่ได้จากการประมาณแบบ Malmquist DEA เล็กน้อย ซึ่งตรงกับสมมติฐานการศึกษาที่วางไว้ในข้อที่ 2) นอกจากนี้ค่าที่ได้จากการประมาณแบบ Malmquist DEA มีการกระจายตัวสูงกว่าค่าที่ได้จากการประมาณ โดยใช้ Stochastic frontier

ตารางที่ 5.19 การประมาณโดยใช้ Stochastic frontier และการประมาณแบบ Malmquist DEA

ในเขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 21-24 ในช่วงปี 2520-2542

(หน่วย : ร้อยละต่อปี)

ภาคใต้	เขตที่ 21	เขตที่ 22	เขตที่ 23	เขตที่ 24	ภาค
Total Factor Productivity Growth					
- วิธี Stochastic Frontier	2.398	-1.228	5.705	1.593	2.117
- วิธี Malmquist DEA	-4.700	1.600	4.600	2.400	1.000
Technical efficiency change					
- วิธี Stochastic Frontier	-0.371	-0.184	0.516	0.037	-0.001
- วิธี Malmquist DEA	-3.400	1.100	1.300	1.000	-0.030
Technological change					
- วิธี Stochastic Frontier	2.769	-1.044	5.190	1.556	2.118
- วิธี Malmquist DEA	0.700	2.900	3.100	3.000	2.400

ที่มา : จากการคำนวณ

หมายเหตุ เขตที่ 21 ประกอบด้วยจังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี และระนอง

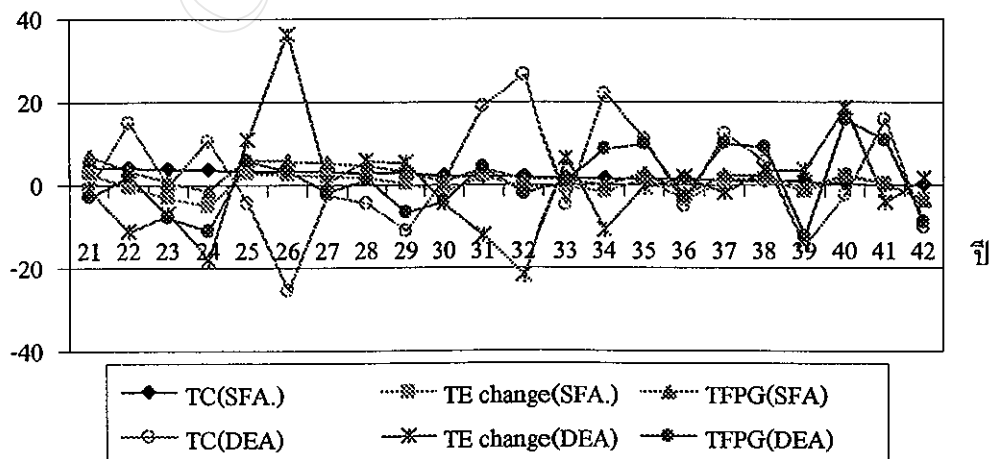
เขตที่ 22 ประกอบด้วยจังหวัดนครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา และสตูล

เขตที่ 23 ประกอบด้วยจังหวัดพังงา ภูเก็ต กระบี่ และตรัง

เขตที่ 24 ประกอบด้วยจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส

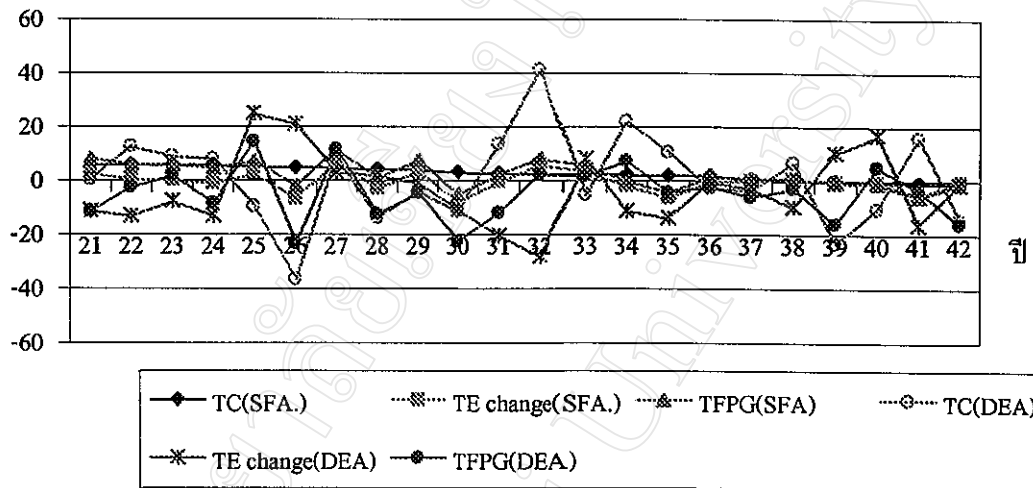
รูปที่ 5.17 เปรียบเทียบความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมภาคการเกษตรในภาคใต้ ในช่วงปี 2520-2542 ระหว่างการประมาณ โดยใช้ Stochastic frontier และการประมาณ แบบ Malmquist DEA

ร้อยละต่อปี

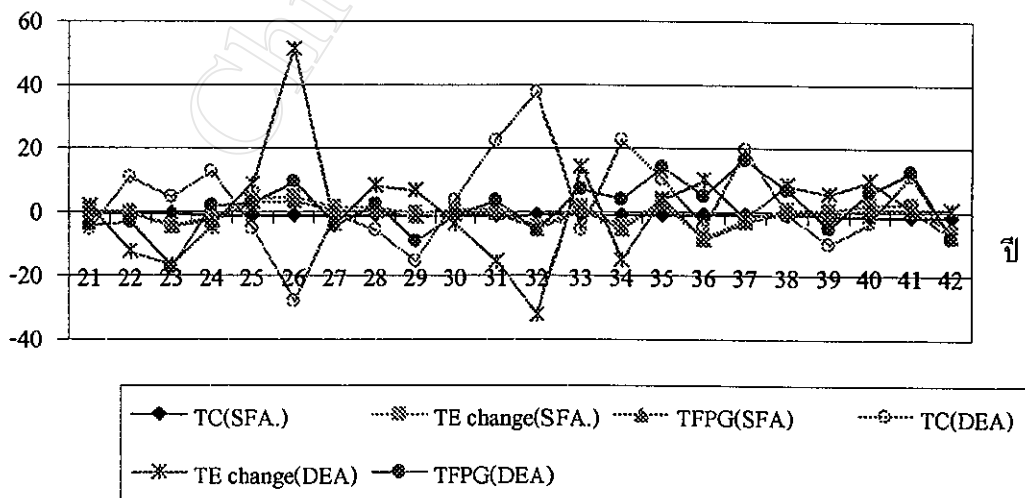
รูปที่ 5.18 เปรียบเทียบความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมภาคการเกษตรในเขต
เกษตรเศรษฐกิจที่ 21 ในช่วงปี 2520-2542 ระหว่างการประมาณโดยใช้ Stochastic
frontier และการประมาณแบบMalmquist DEA

ร้อยละต่อปี

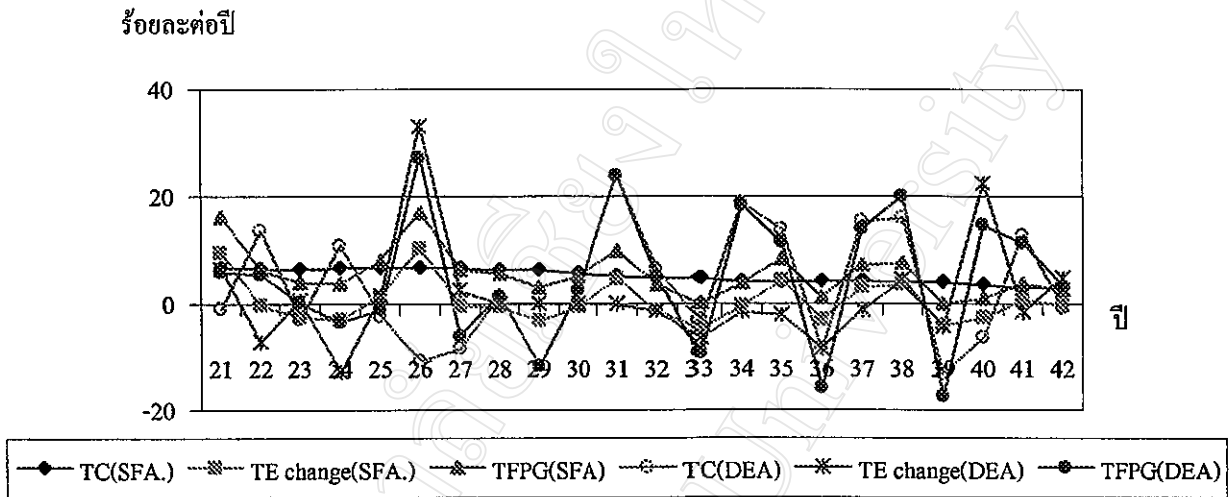

รูปที่ 5.19 เปรียบเทียบความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมภาคการเกษตรในเขต
เกษตรเศรษฐกิจที่ 22 ในช่วงปี 2520-2542 ระหว่างการประมาณโดยใช้ Stochastic
frontier และการประมาณแบบMalmquist DEA

ร้อยละต่อปี

รูปที่ 5.20 เปรียบเทียบความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมภาคการเกษตรในเขต
เกษตรเศรษฐกิจที่ 23 ในช่วงปี 2520-2542 ระหว่างการประมาณ โดยใช้ Stochastic
frontier และการประมาณแบบMalmquist DEA

รูปที่ 5.21 เปรียบเทียบความเจริญเติบโตของผลิตภาพปัจจัยการผลิตโดยรวมภาคการเกษตรในเขต
เกษตรเศรษฐกิจที่ 24 ในช่วงปี 2520-2542 ระหว่างการประมาณ โดยใช้ Stochastic
frontier และการประมาณแบบMalmquist DEA

